Türkiye İş Bankası'nın Çocuklarımıza Armağanıdır

Kumbara

EKİM 1978 / Sayı : 1

ÖMER SEYFETTİN'den bir çizgi-öykü: ALEKO

YAŞAR KEMAL'den bir öykü:
Gülizarlan Ninesi

OKULLAR AÇILIRKEN

BARA

Bay Gezgin'in akılalmaz serüvenleri

SİZE BİR MEKTUP VAR

BAŞLARKEN...

Sevgili Çocuklar,

Banka kelimesinin anlamını, bankaların görevlerinin neler olduğunu kuşkusuz hepiniz bilirsiniz. Bankaların, ülkelerin ekonomik hayatında çok önemli yeri vardır. Ticaret ve sanayi dallarına katkıda bulunurlar. Ayrıca, kişilerin parasal sorunlarını çeşitli yollardan çözümleyen kuruluşlardır. Tüm bankalar bu amaçla kurulur ve yaptıkları aşağı yukarı aynıdır. Ancak bunlardan biri, diğerlerinden farklı olarak birçok başka görev daha üstlenmiştir. Şeker, dokuma, çimento vb. gibi temel endüstrilerin ülkemize getirilmesi, doğup gelişmesi hep onun katkısıyla olmuştur. Yurtta para biriktirme alışkanlığının başlangıcı olan kumbaranın çıkarılması, yurt dışında ve ayrıca Kıbrıs'ta ilk kez şube açılması, kolaylıklar getiren çeşitli tür çeklerin uygulanması hep onun öncülüğü ile olmuştur. Türk kültür yaşamına katkıda bulunmak amacıyla Sanat galerileri açmak, Kültür Yayınları yönetmek gibi çok daha kutsal görevler de üstlenmiştir... İşte bu banka, şimdi, "KUMBARA" dergisiyle yeni bir girişimini, bu kez büyüklere değil, sizlere sunuyor. Her halde bu bankanın adını artık anımsadınız: TÜRKİYE İŞ BANKASI.

Türkiye İş Bankası neden böyle bir dergi çıkarmaya gereksinme duydu? Daha doğru bir deyişle, "KUMBARA" niçin çıkıyor? Bu derginin amacı nedir? Kuşkusuz "KUMBARA" ilk önce, siz geleceğin büyüklerini, yöneticilerini yetiştirmek, eğitmek istiyor. Her ay başında elinizde olacak olan bu dergide eğitici nitelik ağır basacaktır ama, bu hiçbir zaman bir ders kitabı niteliği taşımayacaktır. "KUMBARA" da yer alan, alacak olan yazılar, öyküler, çizgi romanlar sizleri eğlendirecektir. Oyunlar, bilmeceler ve bulmacalar eğitim düzeyinizin yükselmesine yararlı olurken size hoş vakit de geçirtecektir. Elinizde şu anda bu dergi bulunduğuna göre sözü uzatmanın gereği yok. Sanırız, "KUMBARA"nın birinci sayısı sizi aydınlatacaktır.

Türk öykücülüğünde başlangıç noktası olan Ömer Seyfettin'in ölümünün üzerinden yarım yüzyıldan çok bir zaman geçti, ama, O'nun öyküleri tazeliğinden hiçbir şey kaybetmedi. Ateş Aydemir'in fırçasından çizgi-roman haline dönüşen "Aleko" bunu kanıtlayacaktır. Beğeneceğinizden hiç kuşkumuz yok.

Dünyanın bir çok ülkesinde yayınlanmış olan "İnce Memed" romanını kimin yazdığını aranızda bilmeyen herhalde yoktur. Yaşar Kemal, bildiğiniz gibi, birçok kez Nobel Ödülüne aday gösterilmiştir. Yapıtları yabancı dillere çevrilen en ünlü Türk yazarıdır. Özellikle bugünlerde Fransa'da kitapları satış listelerinin başında gitmektedir. İşte böyle ünlü bir yazar sizin için bir öykü yazdı: "Gülizarlan Ninesi". Öykü biraz uzun ama, seveceğinizden kuşkumuz yok. Bu öyküyü, sizin için, Mehmet Sönmez resimleriyle süsledi.

Bu sayımızda, bir de çizgi-roman bulacaksınız. Adı: "Albay Hepalbay ve Küçükdiş". Her ay vereceğimiz bu çizgi-romanda bütün çabasına rağmen bir türlü general olamayan Kasterbum kalesi komutanının ile Kızılderili Küçükdiş ve dostlarının öyküsünü bakalım beğenecek misiniz?

Hale Kuntay, daha çok tiyatro ile ilgilenen bir yazardır, ama sizin için "Zehra Ablamla Ben" başlığı altında bir dizi yazı hazırladı. Bu dizide küçük Fehmi ile ablasının başından geçenleri dile getiriyor. Beğeneceğinizi umarız.

Bundan böyle, her aybaşı elinize geçecek olan "KUMBARA"nın her sayısında bilgi dağarcığınızı sınava çekeceğiniz "Denektaşı"nı bulacaksınız. Televizyon, Sinema, Plak, Pul ve Kitap köşelerini bu konuların en uzman kişileri sizin için hazırlıyor. "Bilmece, Bulmaca, Eğlence" köşesinde bulacağınız konuların çoğu Fransa'dan özel olarak "KUMBARA" için satın alınmıştır. Bulmaca'yı çözümlerken bir çok yeni şey öğreneceğinizden de eminiz.

Sevgili Çocuklar, "KUMBARA" bütünüyle sizin derginizdir. Bunun için, "KUMBARA"nın daha güzel, daha çekici ve gerçek bir çocuk dergisi olması yolunda bizlere mektup yazın, eleştirilerinizi, isteklerinizi yollayın. Ayrıca "KUMBARA"ya şiirlerinizi, öykülerinizi, denemelerinizi, yaptığınız resimleri göndermenizi de bekleriz.

Sevgi ve esenlik dileklerimizle.. Sağlıcakla kalınız.

"KUMBARA"

Kumbara

Ayda bir yayınlanır
Ekim 1978 / Sayı 1

Türkiye İş Bankası A.Ş.
Halkla İlişkiler Müdürlüğü adına
Sahibi : Necat TÜNCE

Sorumlu Yazı İşleri Yönetmeni : Tuna AKAN

ONK Ajansı tarafından hazırlanan bu dergi, imzaları olan yazar ve sanatçıların dışında, AKCALI Kezban (Genel), MORAN Adli (Genel-Denektaşı), MADEN Said (Grafik), VERSAN Kemal Aziz (Pul), YAHYA Haluk (Plak), TÜRKALİ Deniz (TV-Sinema), ALAKUŞ Emin (Dizgi) , ÜNAL Orhan (yazı) ve AYDEĞER Gürsel (Düzeltme)'nin emekleriyle oluşmuş ve TİFSET'in İzmir'deki tesislerinde basılmıştır. (1 Ekim 1978)

Adres:

KUMBARA Dergisi
Türkiye İş Bankası A.Ş.
Halkla İlişkiler Müdürlüğü
Atatürk Bulvarı, 191
Kavaklıdere - ANKARA

Kapak resmi: Mehmet SÖNMEZ

YAŞAR KEMAL

Gülizarlan Ninesi

Evleri ta uzakta dağların ortasındaydı. En yakın komşuları üç saatlik yerdeydi. Sol başlarındaki kayalığın altından soğuk, ak bir pınar kaynardı. Pınarın yanında yöresinde yarpuzlar olurdu yaz kış, mor çiçekli. Pınarın suyu yarpuz kokardı. Evleri tek pencereli, büyük bacalı bir gözcük toprak damdı. Damın üstünün toprağı kırmızı parlak bir topraktı. Yağmurlarda sağlamdı, içeriye su sızdırmazdı.

Gülizarın babası Almanya'ya gitmişti üç yıl önce. Burada, evlerinin bulunduğu yaylada hiç toprak yoktu ki... Orman da kalmamıştı. Her yan kızıl kayalıktı. Eskiden buralarda çok orman, çok toprak varmış. Köylüler ağaçları kesip satmışlar, kesip yakmışlar, kökleyip yerini tarla yapmışlar. Ağaçlar sökülünce yağmur sularını tutacak hiç bir engel kalmamış, sular da toprakları alıp alıp götürmüşler ta Akdeniz'e kadar. Toprak da olmayınca, ağaç da olmayınca köylüler aç yoksul kalmışlar başlamışlar köyü boşaltmağa... Köylülerin kimisi fabrikaya, kimisi aşağıya ovaya inmişler, yurtlarından yuvalarından, ak köpüklü, yarpuz kokulu pınarlarından olmuşlar. Perperişan da olmuşlar. Ev bozup ev yapmak, köy bozup köy yapmak, yurt bozup yurt yapmak kolay mı, işte bu köylüler de darmadağan olmuşlar. Gülizarın dedesiyle ninesi, bir de birkaç başka köylüler dayanmışlar, köylerinden ayrılmamışlar.. Bu kızıl kayalığın içinde öyleyse nasıl geçinmişler, nasıl geçinsinler uzak dağlardan kudret helvası toplamışlar, kenger sakızı, çiriş kökü toplamışlar, bu dağların uzaklarında çok şifalı otlar, çiçekler varmış, o şifalı otları, çiçekleri toplamışlar, götürüp şehirlerde hastalara satmışlar. Gülizarın dedesi şifalı otların, çiçeklerin dilinden bilirmiş. Hangi ot hangi hastalığa iyi gelir, hangi çiçek insana nasıl yarar bilirmiş. Ağaçların, otların, çiçeklerin kokularını bilirmiş. Bin çiçek içinden istediği çiçeğin kokusunu ayırdedip bulurmuş. Çiçekleri kaynatıp koku yaparmış, merhem yaparmış yaralara, buğu yaparmış ciğerlere, yürek ağrılarına, yürek çarpıntılarına. Gülizarın dedesinin dedesi de çiçeklerin, otların, ağaçların, suların dilinden anlarmış. Onun babası çekçiler, otçular ocağı derlermiş. Hangi kuytuda, hangi dağın başında, yamacında şifalı bir ot, çiçek varsa insanlara, bu ocağın kişileri bilirlermiş. Gülizarın dedesinin babası çiçeklerle, otlarla konuşurmuş bile. Otlar, çiçekler, ağaçlar, sular, böcekler, arılar ona gizlerini söylerlermiş. O da insanlara bu otlarla, çiçeklerle, sularla, böceklerle sağlık dağıtırmış.

Bu çok zormuş da onun için Gülizarın babası bu sağlık otlarını, çiçeklerini toplama işini sürdürememiş. Günlerce aylarca dağ dağ, yamaç yamaç, kuytu kuytu dolaşıp çiçekler topluyormuş Gülizarın babası, eczanelerde ilaç çok olduğundan, bir de insanlar sağlıklı çiçekleri unuttuklarından Gülizarın babası Alinin topladığı sağlık çiçekleri çok az para getiriyormuş. Sonunda Gülizarın babası içi kan giderek çiçek toplama işini bırakmış Almanyaya işçi yazılıp oraya gitmiş. Bir yıl sonra da anasını almış. Gülizar büyükbabası, ninesiyle birlikte bu toprak damda, dağların ortasında kalmış.

Arada sırada babasından bir mektup, birazıcık da para geliyormuş.

Gülizarın dedesinin adı Kır İsmaildi. Üç kovan arısı vardı. O arılardan da sağlıklı bal üretirdi. Balları hastalara sayrılara verirdi. Çok yaşlıydı. Bir sabah onu yatağında ölü buldular. Ölü gibi değil de uyuyor gibiydi. Çok yaşlılar böyle ölürlermiş uyur gibi. Gülizarın ninesi böyle söyledi. Bir de, aaaaah, o çiçekten bulabilsem de ona yedirebilseydim, daha çoook uzun yaşardı o, dedi. Gülizar o çiçeğin adını, rengini, kokusunu ninesinden öğrenmeğe çalıştı. Dede ölünce arılar da kovanları bırakıp gittiler. Belki de onun ölümünü bildiler. Belki de onlara başka türlü bakıyordu dede, onun boşluğunu anlayınca başlarını alıp koydular gittiler. Uğuldayan kovanlar bomboş kaldı. Gülizar bir gün baktı ki gökte bir arı bulutu dalgalanarak öteki yüce kararan ormanlıklı dağa gidiyor. Nine, Gülizar, dedi, bu arılar var ya, deden öldü, diye küsmediler, burada orman, çiçek, ot bitince aç kaldılar, bal yapamadılar da, onun için onlar da çiçekli, ormanlıklı, otlu, ak pınarlı dağlara çekildiler gittiler. Gülizar buna çok üzüldü. Arıların uğultuları azalınca, yitince dünya bomboş kalmıştı.

Arılar da çekip gidince nine bir gün hastalandı:

"Gülizar, Gülizar, gel buraya, yanıma Gülizar," dedi.

Gülizar vardı yanına oturdu, ninesinin elini tuttu.

"Gülizar, Gülizar," dedi ninesi. "Ben ölüyorum Gülizar . Ben ölürsem, git şu aşağıdaki köye adamlara söyle ki ninem öldü. Gelsinler beni şuraya, şu kovanların ucundaki kayanın dibine gömsünler.."

"Sen ölme," dedi Gülizar. "Nine sen ölme. Sen ölürsen ben tek başıma bu dağda ne yaparım, beni kurtlar kuşlar yemez mi?"

"Babana, anana gidersin," dedi nine. "O Alamanyaya gitmiş hayırsızların yanına gidersin."

"Onların yerlerini bilmiyorum," diye üzüldü Gülizar. "Onların yeri yurdu hiç belli değil ki.."

"Belli değil," diye inledi nine.

"Sen ölme nine öyleyse," diye yalvardı Gülizar. "Sen ölürsen ben tek başıma bu kayalıkların ortasında ne yaparım, ninem. Sen ölme olur mu? O köyde bana kim bakar ki ninem, köylüler zaten kendileri hep açlarından ölüyorlar. Sen ölmesen olmaz mı?..

"Ben yaşlandım," dedi nine, "sonra da hastalandım. Deden şimdi sağ olsaydı bana çiçek özü kaynatırdı, beni dinçleştirir, gençleştirir, iyileştirirdi. Ben de oğlum, gelinim Alamanyadan gelinceye kadar yaşar giderdim. Ananla baban Alamanyadan gelince de bana bakarlardı."

Gülizar bunu kafasına taktı. Dedesi hangi çiçekleri toplayacak getirecek kaynatıp ninesine içirecek, ondan sonra da o iyileşecek, hiç çaktırmadan bir bir ninesinin ağzından aldı. Ninesi zor soluk alıyordu ya gene de konuşuyor, çiçeklerin kokularını, renklerini, bu-

lundukları yerleri teker teker Gülizara söylüyordu. Gülizar bütün çiçekleri, otları bir iyice ezber ettikten sonra bir gün daha tan yerleri ışımadan yola çıktı. Ninesi uyuyordu daha. Gülizar sevinç içinde ayaklarına kanat takılmış karşı ormanlıklı çiçekli, ak pınarlı dağa uçuyordu. Karşıma kurt, ayı çıkar da, tilki, canavar çıkar da pars, kaplan çıkar da, kartal, akbaba çıkar da beni paralar demiyordu, hiç aklına gelmiyordu. Ninesinden öğrendiği çiçekleri otları bulacak, gelip onları ninesine içirecek, onu iyileştirecekti. Ninesinin iyileşmesinden başka hiç bir şeyi düşünmüyordu.

Gülizar küçücüktü. Pembe bir fistan giymiş, ayaklarına da dedesinin ölmeden önce kendisi için diktiği ham çarığı geçirmişti. Gün kavuşurken kararan ormanın ucuna kadar geldi. Orman karşıda bir dev gibi kararıyor, uğulduyor, türlü tuhaf sesler çıkarıyordu. Gülizar ormanın kıyısında bir kayalığın sivrisinde durmuş ormanın içine girmeğe korkuyordu. Karanlık da gittikçe kavuşuyordu. Gökte yıldızlar gözükünce Gülizar çok sevindi. Yıldızlar ona can yoldaşı oldular.

Gülizar yıldızlara çok güvendi: "Yıldızlar, yıldızlar yıldızlar," dedi. "Beni dinleyin yıldızlar, ben bu kayanın burasında, sivrisinin çukurunda büzülüp uyursam canavarlar gelip de beni yemezler değil mi?"

Yıldızlar gökyüzünde kaynaştılar, karmançorman oldular, biribirlerine girdiler. Gülizar onların bu hallerine daldı gitti. Onların bu tuhaf hallerine içlerinden birisinin, beşinin altısının gökyüzünü bir uçtan bir uca biçerek kayışlarına, kaçışlarına, ormanın üstüne dökülüşlerine şaşırdı. Şaşkınlığı sürerken, üstüne yıldızlar apaydınlık dökülürken, yıldızlar onu bir duvar gibi çepeçevre sardılar, yıldızlar onun üstünü örttüler, dünya bir ışık cenneti oldu, yıldızlar estiler, Gülizar böylece yıldızların ortasında uyudu.

Sabahleyin uyandı ki yıldızlar onu bırakıp çekmiş gitmişler. Başucunda bir kuş, uzun kuyruğunu sallayarak ötüyor. Göğsü kınalı bir kuş. Kanatları turuncu koltuk altları yaldızlı mor, gagası kırmızı, mercan.. Çok da güzel ötüyor. Gülizar gözlerini uğuştararak açınca kuş da konduğu yerden havalandı uçtu vardı ormanın üstünde dönmeğe başladı. Gülizar kuşun ne demek istediğini anladı. Hemen kuşun döndüğü yere gitti. Kuş onu görünce doğru ormana uçtu. Gülizar da onun arkasından gitti. Böylece kuş gitti, Gülizar gitti. Onlar gittikçe orman sıklaşıyor, ormanın ağaçları gürleşiyordu. Gide gide bir yere geldiler ki adım atmanın bile olanağı yok. Orman duvar gibi gerildi önlerine. Kuş bile şaşırdı da Gülizarın tepesinde dönmeğe başladı. Kuş oraya buraya uçuyor, uzaklara gidiyor sonra Gülizarın üstünde dönüyordu. Gülizar kuş gidip de bir daha gelmeyeceğinden korkuyordu. O zaman ne yapardı Gülizar, burada ormanın

çıkamazdı. Geldiği yolu bilmiyordu ki...

Gülizar oraya bir kütüğün üstüne oturdu, ninesini düşünmeğe başladı. Ninesi acaba daha sağ mıydı, Gülizarı evde göremeyince ne düşünmüştü ola? Kızmış mıydı, küsmüş müydü, ne demişti?

Kuş bir yitip bir gelip tepesinde umutsuzcasına dönüyordu. Bir seferinde çok uzun gitti. Gülizar, eyvaaah, diye düşündü, kuş da gitti gelmedi. Umutsuzlukla kıvranırken kuş sevinç içinde, ötüşü çınlayarak geldi, hemen de karşı yöne uçtu, orada, ormanda incecik bir delik bulmuştu, ormanın duvarında, bir çürük ağaç kovuğu bulmuştu. O kovuktan önce kendisi girdi, öteye geçti. Gülizar anlamadı kuşun ne demek istediğini. Kuş ötüşü sevinçten çınlayarak birkaç kere o kovuğa girdi girdi çıktı. Sonunda Gülizar anladı sevinç içinde o da kovuğa atıldı öte yüze geçti. Geçti ki ne görsün, inanılmaz, ağzına kadar binbir çiçekle dolmuş bir ova, koskocaman bir düzlük, arılar, renk renk, gün ışığında çakarak binlerce ipiltiyle çiçeklerin üstünde dönüyorlar. Gülizar bu çiçekli ovaya hayran kaldı. Ama o kadar çiçek vardı ki ovada, hangisi ninesinin sayrılığına iyi gelir, Gülizar çiçeklerin adını biliyordu ya, kokularını da biliyordu, renklerini de biliyordu. Ama bu kadar çok çiçekten o çiçekleri ayırmak günler sürmez miydi? Ovanın ortasına yürüdü. O kadar çok koku vardı ki ortalıkta başı dönüyordu. Kuş da yukarda yalpalıyordu. Ilık yeller esiyordu. Gülizarın durmadan başı dönüyordu. Gülizarla kuş bu güzelliğin, bu kokuların öylesine güzelliğine girmişlerdi ki kendilerinden geçmişlerdi. Gün kavuşuncaya kadar kuş yukarda sarhoş, yalpalayarak, sevinç içinde ötüşü çınlayarak döndü, aşağıda da Gülizar türkü söyleyerek çiçeklerin ortasında dolaştı. Arıların da vızıltıları sesine katıldı. Ninesinin çiçeklerini unutup gitmişti. Derken karanlık bastı. Yıldızlar ovaya altın sağnağı gibi döküldüler. Yıldızlar bir duvar gibi kuşla kızı kuşattılar. Gülizar derin bir uykuya daldı çiçeklerin ortasında. Kuş da geldi Gülizarın omzuna kondu, onu okşadı, o da onun kucağında uyudu sıcacık.

Nine Gülizar gidince uyanmış, korkmuş, basmıştı yaygarayı. Nine Gülizarın nereye gittiğini ne bilsin.

"Ay Gülizar, Gülizar, boynun kopsun Gülizar. Baban aldı başını Almanyaya gitti, arkasından da anan... Deden de öldü. Sen de beni bıraktın kaçtın Gülizar, hasta hasta. Beni ölüme teslim ettin torunum Gülizar. Olmaz olası Gülizar. Ay Gülizar, Gülizar, insan ninesine hiç bunu yapar mı Gülizar. Benim ölüm bile mezar görmeyecek. Ölümü kuş kurt parçalayacak Gülizar. İnsan bunu biricik ninesine yapar mı Gülizar..."

Bütün gün böylece söylendi nine, ilendi.

Gün doğarken kuş uyandı, vıcır-

başladı. Kuş ötüyor, bağırıyor çağırıyor, Gülizar bir türlü uyanmıyordu. Sonunda kuş edemedi kızın burnunu gagaladı, Gülizar da korkuyla uyandı baktı ki burnunu gagalayan arkadaşı kuş. Kuşa sevgiyle güldü. Ayağa kalktı gerindi. Birden ninesi geldi aklına sevinci yitti gitti. Ninesini sağaltacak çiçekleri nasıl bulacaktı, onu düşününce içi kapandı. Belki de bu kadar çiçeğin arasından o çiçekleri bir yılda bile bulamayacaktı. Üzülmüş orada öylece dikilmiş dururken kuş sevinçle şakıdı. Hem şakıyor, hem de mavi çiçekle döşenmiş, balkıyan bir alana gidip gidip dönüyordu. Gülizar baktı ki, onun bir gidiş gelişlerinin bir anlamı var, o da kuşun ardınca gitti, gitti ki ne görsün, ninesinin ona öğrettiği bir çiçeğin üstüne konmuş durur kuş. Vardı çiçekten bir dalı incitmeden kopardı. Sonra kuş sevinçle öterek bütün çiçekleri dolaştı. Kırmızı bir alan balkıyordu, oradan bir dal aldı Gülizar. Yeşil, turuncu bir yer menevişlemişti. Kuş oraya kondu. Oradan da bir dal aldı Gülizar. Öğleye kadar ağzına kadar binbir çiçekle dolmuş ovada çiçek topladılar kuşla Gülizar.

(Devamı arka sayfa içinde)

Yaşar Kemal

1922'de Adana'nın Osmaniye kazasına bağlı Hemite (Göğceli) köyünde doğdu. Ortaokulu son sınıfta bıraktı. Kâtiplik, su bekçiliği, ırgatlık, memurluk, arzuhalcilik gibi çeşitli işlerde çalıştı. 1951'de İstanbul'a gelerek gazetecilik yapmaya başladı.

Yaşar Kemal önceleri şiirler yazıyordu. Daha sonra öyküler, romanlar yazdı. Belli başlı kitapları şunlardır: İnce Memed, Teneke, Ortadirek, Yer Demir Gök Bakır, Yılanı Öldürseler, Demirciler Çarşısı Cinayeti, Yusufçuk Yusuf, Ölmez Otu, Bir Bulut Kaynıyor, Baldaki Tuz, Bu Diyar Baştan Başa, Kuşlar da Gitti. Varlık Roman Armağanı ile Madaralı Roman Ödülü'nü kazanan yazarın çocuklar için de bir kitabı vardır: Filler Sultanı ile Kırmızı Sakallı Topal Karınca.

ALEKO

Yazan :
Ömer Seyfettin

Resimleyen :
ATEŞ AYDEMIR

ÇANAKKALE SAVAŞI BÜTÜN HIZIYLA SÜRÜYORDU. HÜKÜMET, SİVİL HALKI, SAVAŞ ALANINDAN YURT İÇİNE GÖNDERİYORDU. KÜÇÜK ALİ, GELİBOLU'DA RUM BİR FIRINCININ YANINDA ÇALIŞIYORDU. USTASINDAN ÇOK İYİ RUMCA ÖĞRENMİŞTİ. ÇALIŞTIĞI FIRININ KAPANMASI ÜZERİNE AİLESİNİ BULMAK İÇİN YOLA ÇIKMIŞTI...

SABAH OLUNCA KÜÇÜK ALİ, GECEYİ GEÇİRDİĞİ FUNDALIKTAN ÇIKTI. GÜNEŞLİ GÜZEL BİR GÜNDÜ...

MISIR EKMEĞİNİN TORBASINDA KALAN SON PARÇASINI YEDİ...

TAM YOLA ÇIKACAKKEN YAKLAŞMAKTA OLAN KAFİLEYİ GÖRDÜ.

ASKER OLMADIKLARINI HEMEN ANLADI... BİRAZ YAKLAŞINCA...

EN ÖNDEKİ SİYAH GİYİTLİ PAPAZI FARKETTİ...

NE OLUR BANA BİRAZ SU VERİN.

SEN ÇOBAN MISIN?

HAYIR.

GELİBOLU'DA ÇALIŞIYORDUM. USTAMI SÜRDÜLER. KÖYÜME DÖNDÜM, HERKES GİTMİŞ. BEN DE ONLARI ARAMAYA GİDİYORUM.

ADIN NE?..

ALİ, BU SORUNUN AMACINI ANLAMIŞTI.. BİR AN DÜŞÜNDÜ VE..

ALÉKO.

ANAN BABAN VAR MI?

HAYIR, BEN ÖKSÜZÜM. HİÇ KİMSEM YOK.

SU VERİN ŞU ÇOCUĞA.

VERİLEN SUYU KANA KANA İÇTİ. YOL ARKADAŞI BULMAK AMACIYLA BÖYLE BİR YALANA BAŞVURMUŞTU...

JANDARMALAR SENİ GÖRMEDİ. HAYDI ARAMIZA KARIŞ, YÜRÜYELİM.

ALİ, AİLESİNİN İZİNE RASTLADIĞINDA AYRILMAK DÜŞÜNCESİYLE ONLARA KATILDI...

ALEKO. SEN BENİM ATIMLA, ODAMA BAKARSIN. BEN DE SENİ KİLİSEYE HİZMETÇİ YAPARIM.

SAĞOLUN.

TOPLULUK ÜÇ GÜN YÜRÜDÜ...

DÖRDÜNCÜ GÜNÜN SONUNDA İÇERLERDE BİR RUM KÖYÜNE GELDİLER. BURADA KALACAKLARDI. HER AİLEYİ BİR EVE YERLEŞTİRDİLER...

ALİ DE PAPAZLA BİRLİKTE KİLİSEDE KALACAKTI..

YENİ İŞİNİ KISA ZAMANDA ÖĞRENMİŞTİ. SABAHLARI ERKENDEN KALKIYOR. KİLİSEYİ SİLİP SÜPÜRÜYOR SONRA DA SABAH DUASINA GİDİYORDU. DERKEN...

TÜRKLER KIŞ GELMEDEN BOZULACAKLAR. İSTANBUL KESİNLİKLE ALINACAK VE NE KADAR TÜRK VARSA YOKEDİLECEKTİR.

VAY HAİN, VAY...

PAPAZIN MASUM HALKI KIŞKIRTMAYA ÇALIŞTIĞINI FARKETTİ. BU SÖZLER GERÇEK OLABİLİR MİYDİ?.. OYSA...

KÖYÜN AÇINDA... K. ANADOLU'DAN ÇANAKKALE'YE DOĞRU HAÇ DUR. MAKSADIN ASKER, SİLAH, CEPHANE AKIP GİDİYORDU...

KIŞ GELİP GEÇMİŞTİ. BİR GÜN...

ALEKO, GEL. SANA BİR ŞEY SÖYLEYECEĞİM..

SEN ÇOK GÜZEL TÜRKÇE BİLİYORSUN. EĞER "BEN TÜRKÜM" DERSEN, ASKERLER SANA İNANIRLAR. DEĞİL Mİ?

EVET.

ŞİMDİ SANA BİR MEKTUP VERECEĞİM. BUNU POTURUNUN İÇİNE DİKECEK VE DOĞRU ÇANAKKALE'YE GİDECEKSİN...

ASKERLERİN ARASINDAN BİR YOL BULUP GEÇECEK VE İNGİLİZ KOMUTANINA BU MEKTUBU VERECEKSİN...

DEMEK CASUSLUK HA...

İNGİLİZLERLE KARŞILAŞINCA "KIBRIS" DİYE BAĞIR. SAKIN UNUTMA "KIBRIS" PAROLADIR. SONRA DA BU GÜVENLİK BELGESİNİ GÖSTER. SENİ HEMEN TANIRLAR...

ALİ HEMEN O GECE YOLA ÇIKTI...

ULUSUN SENİN HİZMETİNİ BEKLİYOR. YOLUN AÇIK OLSUN.

GÖRÜRSÜN SEN...

KÜLÜSEDEN AYRILIR AYRILMAZ HEMEN KÖYDEKİ CANDARMAYA MEKTUBU VERMEYİ DÜŞÜNDÜ, AMA SONRA VAZGEÇTİ... VATANI İÇİN.

MEKTUBU ÇANAKKALE'DEKİ PAŞAYA GÖTÜRMELİYİM...

DAHA BÜYÜK İŞLER YAPMAK İSTİYORDU...

HIZLA YOL ALIYOR, KARŞILAŞTIĞI ASKERLERLE KONUŞTUKÇA KENDİNE GÜVENİ ARTIYORDU.

DAHA BİR AY TUTUNAMAZ-LAR, BOYUNLARI KIRILIR.

SÜNGÜDEN DE ÖDLERİ KOPUYOR.

GÜNLERCE YÜRÜDÜ..

SONUNDA KARARGÂHA GELDİ. ONLARI ANLATTI.. PAŞAYA ÇIKMAK İSTEDİ...

PAPAZIN MEKTUBUNU OKUDULAR BAŞTAN SONA YALAN VE İFTİRA DOLUYDU. NELER ÇEKTİKLERİNİ, İNGİLİZ ORDUSUNUN GELİŞİNİ DÖRTGÖZLE NASIL BEKLEDİKLERİNİ, KÖYDEN GEÇEN ASKER, SİLAH VE CEPHANENİN SAYISINI BİLDİRİYORDU. PAŞA İLGİYLE DİNLEDİ. ALİ'YE SORULAR SORDU. SONRA...

HEMEN TELGRAFLA BU CASUSUN TUTUKLANMASINI YAZINIZ. VAKİT GEÇMESİN...

BAŞÜSTÜNE!

BU ÇOCUĞA DA BEŞ ALTIN ÖDÜL VERİN.

SAĞOLUN, AMA BEN ÖDÜL DEĞİL, GÖREV İSTERİM.

SEN DAHA KÜÇÜKSÜN, SAVAŞAMAZSIN.

ALİ, BUNUN ÜZERİNE İNGİLİZ KESİMİNE GEÇİP ORADA EDİNECEĞİ BİLGİLERİ DÖNÜŞTE KARARGÂHA BİLDİRECEKLERİNİ SÖYLEDİ. PAŞA UYGUN BULDU VE ALİ'YE NELER YAPACAĞINI ANLATTI...

ERTESİ SABAH, EMİR SUBAYI VE ALİ YOLA ÇIKTILAR. BİR SÜRE ATLA GİTTİLER. SONRA, ASKER DOLU TEPELERDEN VE...

...HENDEKLERDEN GEÇTİLER. SONRA, BİR KORUGANA GELDİLER...

EMİR SUBAYI DURUMU ANLATTI. KOMUTAN BİR SÜRE DÜŞÜNDÜ...

GÜNDÜZ GİDEMEZSİN VURURLAR. SENİ ŞİMDİ İLERİ KESİME...

... GÖNDERECEĞİM. GECE ORADAKİ FUNDALIK YARDAN İNER, İNGİLİZ TARAFINA GEÇERSİN. SABAH BU BEYAZ MENDİLİ GÖSTERİRSİN, BELKİ VURMAZLAR.

ERİ KESİMDEKİ GENÇ BİR SUBAY, ALİ'YE GİDİLECEĞİ TEPEYİ GÖSTERDİ...

GECE OLUNCA ALİ YOLA ÇIKTI.

SAATLERCE SÜREN BİR UĞRAŞIDAN SONRA, UÇURUMUN DİBİNE İNDİ. HER YANI YARA İÇİNDE KALMIŞTI. SONRA İNGİLİZLERİN OLDUĞU TARAFA TIRMANMAYA BAŞLADI...

İNGİLİZ KORUGANLARINA YAKLAŞINCA, SOLUK SOLUĞA DURDU. BEYAZ BAYRAĞI HAZIRLADI VE GÜNÜN IŞIMASINI BEKLEDİ...

SONRA...

KIBRIS, KIBRIS!

GEL, YAKLAŞ!

KISACA KENDİNİ TANITTI VE,...

GENERALE MEKTUP GETİRDİM.

OLRAYT, OLRAYT...

ALİ'Yİ KARARGÂHA GÖTÜRDÜLER ÖNCE BİR ÇEVİRMENE MEKTUBU OKUTTULAR. SONRA, ALİ'Yİ İKİ ERLE KOMUTANA GÖNDERDİLER. KÜÇÜK ALİ, DÖNÜŞTE HATIRLAYIP DOĞRU BİLGİ VEREBİLMEK İÇİN GÖRDÜĞÜ HER ŞEYE DİKKAT EDİYORDU...

GENERAL DUYDUKLARINDAN HOŞNUTTU..

HER FEDAKÂRLIĞA HAZIR OLDUĞUNUZU SÖYLÜYORLAR.

HAZIRIM.

GÜZEL... TÜRKLERİN ARASINA, KARARGÂHLARINA GİREBİLİYOR MUSUNUZ?

EVET. ZATEN BENİ TÜRK SANIYORLAR

ONLARA SATMAK İÇİN HER ZAMAN TÜTÜN, BALIK FALAN GÖTÜRÜRÜM...

GÜZEL... ÇOK GÜZEL...

İNGİLİZ KOMUTANI ÇEVİRMENE UZUN UZUN BİR ŞEYLER ANLATTI. ÇEVİRMEN, ALİ'YE, KOMUTANIN PAPAZA SELÂM SÖYLEDİĞİNİ, VERDİĞİ BİLGİYE TEŞEKKÜR ETTİĞİNİ VE YAKINDA KENDİLERİNİ KURTARMAYA GELECEKLERİNİ SÖYLEDİ.
SONRA...

SANA VERECEĞİMİZ BU BOMBAYI GİZLİCE TÜRKLERİN KARARGÂHINA BIRAKACAKSIN...

BU DÜĞMEYİ ÇEVİRDİK-TEN YARIM SAAT SONRA BOMBA PATLAR..

SEN DE O ZAMANA KADAR UZAKLAŞMIŞ OLUR-SUN. BÖYLECE TÜRKLERİN NE KARARGÂHLARI KALIR NE DE KOMUTANLARI ŞİMDİ BOMBAYI ÇANTANA KOY.

KALLEŞ-LER...

ALİ'Yİ YANDAKİ ODAYA ALDILAR. YEMEK VERDİLER. AMA ONUN AK-LI, ÇANTASINDAKİ BOMBADAYDI...

SONRA ALACAKÇA BİR OYUNU TÜRK KOMUTANI DÜŞÜNEMEDİ BİLE BUNU ONLARIN YANINA BIRAKMAYACAĞIM.

GİDER GİBİ YAPIP BOMBAYI İNGİLİZ KORUGANLARININ YANINA BIRAKSAM, YALNIZ ORDAKİ ER-LER ÖLÜR, KOMUTANA BİR ŞEY OLMAZ..

BİRDEN KARARINI VERDİ...

BIZIMKİLERE DÜŞÜN-DÜĞÜ OYUNU O HAİNE BEN OYNAYACAĞIM...

KİMSE GÖRMEDEN BOMBANIN DÜĞMESİNİ ÇEVİRDİ.

YARIM SAAT SONRA KOMUTANI GÖRMEK İSTEDİĞİNİ SÖYLEDİ. YANINA ÇIKINCA DA...

BEN TÜRKÜM!

NEE!..NE CESARETLE BURAYA GEL-DİN?

PATLAMAK ÜZERE OLAN BOMBAYI TUT-TU..

SENİ KURŞUNA DİZDİRECEĞİM

ASIL BEN SE- ÖLDÜRECEĞİ- HEM KENDİ BOMBA-

KORKUNÇ BİR PATLAMA OLDU. ÇIKAN YANGINLAR GÜN BOYU SÜRDÜ..

BU PATLAMA VE YANGINLARIN NEDE-Nİ ANLAŞILAMADI. YALNIZ PAŞA HER SABAH YAVERLERİNE SORUYORDU...

O KÜÇÜK ÇOCUKTAN HÂLÂ BİR HABER ÇIKMADI. BÜYÜK PAT-LAMADA ZAVALLIYA BİR ŞEY OLDU MU ACABA?

SON

ÇELİKTEN BİR AĞ

KAZMAYLA KÜREK TAŞ NIN, MALA DA TUĞLA NİN BAŞLICA YAPI ARIYDI. BUGÜN ARTIK BİLİM DOLOJİ YAPI USTALARININ NE ÇOK HIZLI DÜZEYDE LER VERDİLER...

İşte çelik ağları oren insan-örümcekler. Bunlar büyük beceri sahibi işçilerdir. Becerinin yanı sıra yüzlerce metre yükseklikte insanın güçlü sınırlere de sahip olması gerekiyor. Resimde, işçileri çelikten bir döşeme tabanını oluşturmaya çalışırlarken görüyorsunuz.

Aslında hokkabazlık gibi bir şey sanki bu iş. Neden mi diyecek-sınız? Bir bakıyorsunuz ken-tin bir sokağında koskoca bir delik var, ortalık bir eski yapı sihirli değnekle sanki yok oluvermiş. Sonra da bir ba-kıyorsunuz, gözünüzü açıp kapayana dek aynı yerde bir gökdelen bitiver-miş.

Ülkemizde bu olaylar ekonomimize ve olanaklarımıza uygun biçimde yapı-lagelmektedir. Büyük kentlerimizde 2 katlı yapılardan 20 katlı yapılara kadar birçok örneklerini her gün görüyoruz.

Oysa gözlerimizi batıya çevirdiği-mizde, bu uğraşların çok daha gör-kemli biçimde sürdürüldüğünü anlıyo-ruz. Batı ülkelerindeki yapı işlerinde bilim ve teknoloji o denli ileri ki, ça-lışmalar göklere değecek gibi yapılar sanki sihirli bir değnekle kısa süreler içinde yükseliyor.

Bu kuşkusuz "mekanikleşme" so-nucunda oluyor: şimdi artık tuğla ile kireçli harcın yerini çelik ve beton al-mış. Yapı işleri bütünüyle bir örnek oldu ve çalışmalar her katta aynı işlemler uygu-lanarak.

Dev vinçler yardımıyla yapı için gerekli bütün donatım büyük bir kolaylıkla yukarı çıkarılıyor.

Temel yapı ise çelik ve betondan-dır. Duvarların içlerine ve dışlarına eklenen şeffaf yalıtımlar havaya karşı önlem sağlamaktadır.

Çelik yapı yöntemi geliştirilmeden önce de çok katlı ve çok yüksek yapı-lar yapılmıyor muydu? Kuşkusuz yapı-lıyordu, ama üst katların kesin sağlam-lığını sağlayabilmek için alttaki katla-rın duvarları 4 buçuk metrelik tuğlayla örülüyordu. Düşünebiliyor musunuz? Üstelik böyle bir yapıyı oluşturabil-mek için çok sayıda işçi çalışıyor ve yapım işlemi aylarca ve aylarca sürü-yordu.

Oysa şimdi öyle mi ya! Çok katlı yüksek bir yapıda bir ordu çalışıyor sanırsınız! Ama hiç de öyle değil. Çok az sayıda usta ve işçi çok kısa bir süre içinde karkas denilen yapının çelik ve beton bölümünü, yani en önemli ve gerekli bölümünü bitiriveriyorlar.

Çelik bir ağdan kurulmuş ilk yapı 1880 yılında Amerika'nın Chicago kentinde oluşturulmuştu. Bu yapı sa-dece on katlıydı, yani şimdiki yapıla-rın yanında cüce niteliğinde bir yapı. Ama çok geçmeden Amerika'da gök-leri delen dev yapılar yükselmeğe baş-ladı. Bütün dünya bu olayı coşkuyla izliyordu. Daha sonra öteki batılı ül-keler de aynı girişimlere atıldılar ve kendi yöntemleriyle yapı işlerini bü-yük çapta geliştirdiler. Son yıllarda, ülkemizde de artık olağanüstü büyük dev yapılar, gökdelenler yapılıyor. Ör-nek olarak, İstanbul'daki büyük otel-leri ve Ankara'daki, Kavaklıdere'de yükselen, Türkiye İş Bankası'nın Genel Müdürlük binasını gösterebiliriz.

Tüm dünyada oluşturulan dev yapı-larda orduyla taş yontucuları, harç ustaları, malayla çalışan duvarcılar görülmüyor, ama çelik ve beton iş-lerinde çalışan ustalar ve uzman işçiler o denli beceri sahibi ki bunları çalışır-ken yakından izleyecek olursanız si-hirbaz ya da hokkabaz sanabilirsiniz!

Kısaca bu yapılar "Evladiyelik" baska bir deyişle ölmez oğlu!

EDİSON AMCA

Özgür
COŞKUN

Hangi ulustan olursan ol
Ellerin dert görmesin Edison amca
Elektriği bulup
Evlerimizi, sokaklarımızı aydınlattın

Gayrı biz çocuklar
Akşamları iş dönüşü korkmuyoruz
Dilediğimizde yazabiliyor
Dilediğimizde okuyabiliyoruz
Sağ olasın Edison amca
Çok sağ ol

Resimde görülen dev [illegible] deki beton çelik döşemeye dökülür. Vinçler de hiç durmadan bu [illegible] tonlarca beton bu yo[illegible] olur.

Köprü yapımı işlerinde çalışanların durumu daha da zordur. Bunlar çok zaman dondurucu havada çalışmak zorundadırlar. Köprünün altında bir kurtarma gemisi bekler, biri düşecek olursa hemen kurtarılır. Çağdaş yöntemler köprü çalışmalarında da usta ve işçi sayısını çok aza indirmiştir. Bu da kuşkusuz teknolojinin yardımıyla gerçekleşmektedir.

Işte bir örümcek-adam! Resimde görülen yapı bir atom gücü istasyonudur ve baştan aşağıya çelikten

DENEKTAŞI Bunları biliyor musunuz?

1. Mesafeyi, yönü ve bazen de uzak biçimlerle eşyaları kısa elektromanyetik dalgalarla bulma yöntemine ne denir?

2. Hindistan'da birtakım kişiler vardır. Bunlar kendi kendilerine türlü eziyetler yapmaya alışmışlardır. Bu kimselere ve beceri isteyen ustalıklarına ne adlar verilir?

3. Avustralya'nın başkenti şu kentlerden hangisidir:
a) Sydney
b) Canberra
c) Melbourne

4. Müzik dünyasının en büyüklerinden biri olan Ludwig van Beethoven kaç tane senfoni ve kaç tane piyano konçertosu bestelemiştir?

5. Uluslararası futbol maçlarını düzenleyen örgütün adı nedir?

6. Şu olaylardan hangileri tarihte daha önce olmuştur: Büyük İskender'in fetihleri mi yoksa ehramların yapılışı mı?

7. Karagöz oyunlarındaki cücenin adı nedir?

8. Aşağıdaki paraların günümüzde kullanıldığı en önemli ülkeler hangileridir:
Mark, dolar, frank, ruble, rupi.

9. Aşağıdaki hayvanların hangileri hiç et yemez:
Porsuk, yaban tavşanı, köstebek, fare, su samuru, tavşan, sıçan, kır faresi, gelincik, sansar.

10. Aşağıdaki bazı uluslararası havayollarının kısaltılmış adlarını bulacaksınız. Bunların hangi ulusların havayolları örgütleri olduğunu biliyor musunuz?
1) BEA 2) KLM 3) THY
2) SWISSAIR
a) Türkiye b) Hollanda c) İngiltere d) İsviçre)

11. Tarihte acımasızlığıyla ün salmış bir Roma imparatoruydu. Güzel sanatlarla hiçbir ilgisi olmadığı halde: "Benimle beraber ne büyük bir sanatçı yok oluyor!" diyen ve bu sözü de tarihe geçen bu imparatoru tanıdınız mı?

12. Ökaliptüs ağacı hangi bitki kategorisine girer: cüce bir bitki midir yoksa dev bir bitki midir?

13. Hintlilerin kutsal olarak benimsedikleri için etini yemedikleri hayvan hangisidir?

14. Ay, güneş gibi ışık ve ışın verir mi?

15. Aşağıdaki cümlelerin içindeki yanlışları kısa bir süre içinde bulabilir misiniz?
a) Zürih gölü Avusturya'nın en güzel göllerinden biridir.
b) Osman Hamdi Bey büyük bir Türk arkeologu ve müzecisidir. Ama ömründe eline fırça alıp resim yapmamıştır.

16. İslam tarihinde Dört Halife çağından sonra halifeliği ve sultanlığı birlikte yürütmeye başlayan ilk Arap soyunun ve İslam devletinin adı nedir? Bu soy hangi kabiledendi?

17. Aşağıdaki hayvanların hangi hayvan familyalarından olduklarını çok kısa bir süre içinde bulabilir misiniz?
a) Kanguru 1. Keseliler takımı
b) Ayı balığı 2. Çokayaklılar
c) Kırkayak 3. Yüzgeçayaklılar

ANİBAL'İN AĞIR TANKLARI "FİLLER„

"[illegible]'ın oğlu [illegible] ölene dek [illegible] karşı savaşa[illegible]..."

[illegible] yirmi altı yaşında [illegible] Kartaca ordusunun başkomutanı [illegible]. [illegible] amacı babası Amilkar'ın başla[illegible].

[illegible] ticaretle uğraşan, dünya ticaretini [illegible] almak isteyen insanlardı. Anibal bu amaçla İspanya'yı, Pireneler'i, Rhône vadisi'ni egemenliği altına almaya karar vermişti. Ama karşısına [illegible] bir güç dikiliyordu: Roma. Romanın amacı da Kartaca'yı yerle bir edip dünya [illegible] silmekti.

Anibal çok zekiydi. Roma ile doğrudan [illegible] savaşa girmeye yanaşmadı. Alpler'in her iki yönündeki kabilelerle ilişkiler kurarak [illegible] anlaşmalar yap[illegible].

Anibal askerlik tarihinin en atak planlarından birini hazırladı. Ordu, İspanya'yı ve Galya'nın güneyini geçip Alpler'i de aşarak Po Ovası'na ulaşabilirse, Romalılar Kartaca'ya [illegible]. Böylece Kartacalılar zenginliklerini alabildiğine arttırabilirlerdi.

Genç komutan, ilk iş olarak M.Ö. 219'da İspanya'daki Sagonte kentini aldı, böylece Romaya meydan okudu. Kartaca birliklerini üç orduya ayırmıştı. Biri, Kartaca'yı savunmak için Afrika'da kalacaktı. İkinci ordu, kardeşi Asdrubal'in komutasında İspanya'da kalacaktı. Anibal'in komuta ettiği üçüncü ordu ise 50.000 piyade, 9.000 atlı ve 37 fil ile Roma'yı ele geçirmek için yola çıkacaktı. Bu filler Anibal'in "ağır tankları"ydı.

Anibal'in İtalya'ya nasıl vardığı kesin olarak bilinmez, ama Kartaca ordusu akılları durduran bu işi başarır. Şu var ki, Po Ovası'na indiği zaman ancak 20.000 piyade, 6.000 atlı ve 10 fil kalmıştır. Ordunun yarısı yok olmuştur. Hayvanlar soğuktan ve yorgunluktan ölmüşler, askerler çukurlara ve uçurumlara yuvarlanmışlardır.

Anibal'in ordusu, 40.000 kişilik Roma ordusuyla ilk olarak Tessin ve Trebia'da karşılaşır. Roma ordusu perişan olur, kırk bin asker ölür.

Trazimen gölündeki ikinci karşılaşmada Roma ordusu yine kırk bin askerden kuruludur. Romalılar ikinci kez bozguna uğrarlar. Roma için tehlike çanları çalmaktadır.

M.Ö. 216'da iki ordu yeniden karşılaşırlar. Romalılar sayı bakımından çok üstündür. Ama Anibal'in dehası, atlıları ve "ağır tankları" filler her şeyden üstündür...

Savaş, Anibal'in büyük zaferiyle son bulur. Roma, korku içinde kuşatılmaya hazırlanır. Ne var ki Anibal Roma duvarlarının önüne gelmedi. Çünkü artık kendini Romalılarla boy ölçüşecek durumda göremez.

Roma güçlenmiştir ve bu kez artık Roma ordusunun başında Skipion'un oğlu Publius Cornelius Skipion vardır. İşte bu Skipion daha sonra Afrika'ya geçerek Kartaca'yı yerle bir edecek ve görkemli Kartaca uygarlığını bir daha dirilmemek üzere tarihin karanlıklarına gömecektir.

Bu arada Anibal nerededir? Büyük komutan, Kartacalıların güvenini yitirmiştir. Kartacalılar onu sırt çevirmişlerdir. O da bir daha ülkesine dönmemek üzere kaçar. Önce Suriye Kıralının, sonra bugünkü İznik bölgesindeki Bitinya Kıralının yanına sığınır. Ama Romalılar oraya da yetişirler. Anibal can düşmanlarına tutsak olmaktansa kendini öldürmeyi yeğler. Her zaman üzerinde taşıdığı zehiri içerek hayatına son verir.

M.Ö. 183 yılında bu büyük komutan tarihe gömülür.

SİNEMA HİLE
HARİKALAR

CÜCE BİR DEV. Küçücük bir kız çocuğu kocaman bir kayayı nasıl kaldırabilir? İşte bu da bir sinema hilesi. Kaya gibi görünen şey gerçekte mukavvadan yapılmıştır, ama bir kayaya okadar çok benzemektedir ki seyirci kolayca aldanabilmektedir.

TREN SULARA GÖMÜLÜYOR. Birinci resimde turistlerle dolu bir trenin sulara gömülüşü görülmektedir. İkinci fotoğrafta ise sinema hilesi apaçık bir biçimde belirleniyor. Bu film sahnesi de bir açık hava stüdyosunda çekilmiştir.

MA HİLELERİYLE KALAR YARATIYORLAR

Filmlerde şaşkınlık, korku, coşku ve büyük bir merakla izlediğimiz yangın, deprem, boğulmalar, devleştirilen ya da cüceleştirilen insan, hayvan ve eşyaların hepsi de bu alanlarda özel eğitim görmüş sinema teknikerleri tarafından gerçekleştiriliyor.

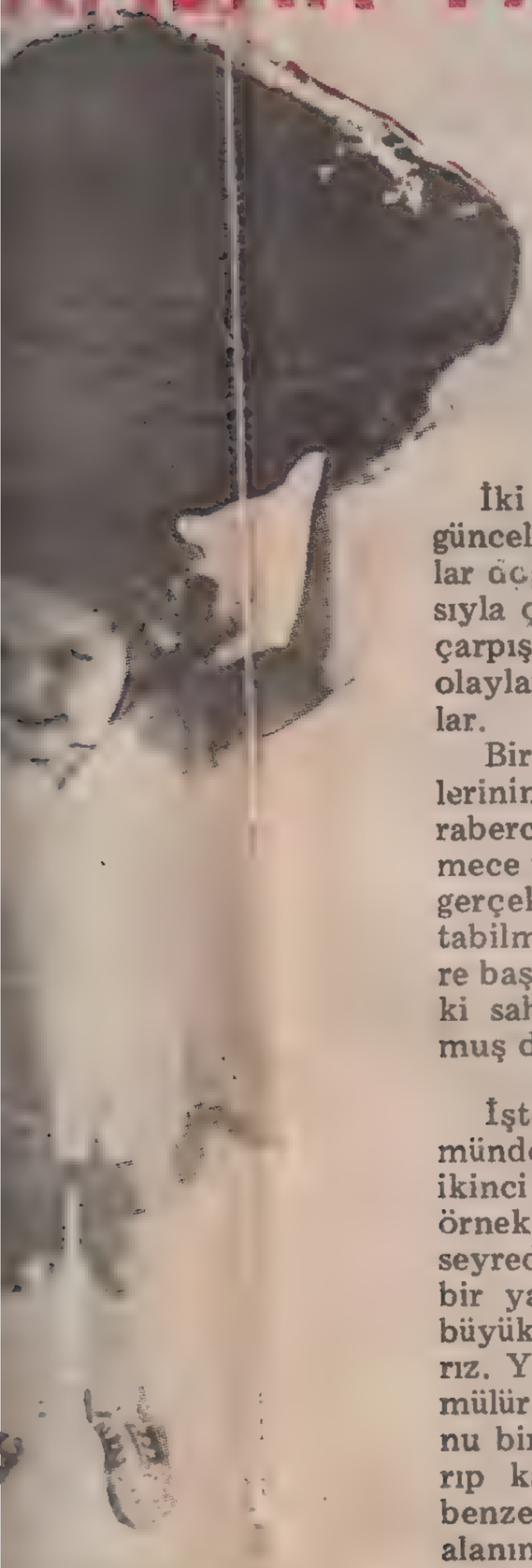

İki tür sinema vardır. Biri dünya, ya da yurtta geçen güncel konu ve olayları kapsayan film çekimleridir. Bunlar doğrudan doğruya gerçekle ilgilidir. Sinema kamerasıyla çekilen yangınlar, deprem ve sel gibi felaketler, tren çarpışmaları ve akla gelebilecek bütün garip ve büyük olaylar belge niteliğini taşırlar.

Bir de sinema yönetmenlerinin ve teknikerlerinin beraberce oluşturdukları düzmece filmler vardır ki bunlar gerçekleri tam olarak yansıtabilmek için yapay işlemlere başvururlar ve bizlere sanki sahici bir olayı yaşıyormuş düşünü yaşatırlar.

İşte derginizin bu bölümünde sizlere sinemanın bu ikinci türünden birkaç ilginç örnek sunuyoruz. Bir filmi seyrederken birden korkunç bir yangın çıkıverir ortaya, büyük bir ürküntüye kapılırız. Ya da bir tren sulara gömülür, bunun nasıl olduğunu bir türlü anlayamaz, şaşırıp kalırız. Oysa bunlar ve benzeri uygulamalar sinema alanında son derece basit yöntemlerle uygulanmaktadır. Şu var ki bütün bu uygulamalar insan zekâsının inceliklerine ve bir de büyük harcamalara dayanmaktadır.

...k bir kız çocuğu koca-
...abilir? İşte bu da bir
... görünen şey gerçekte
... bir kaya... okadar
... kolayca aldanabil-

DEV EL VE ÇOCUK. Bu küçük çocuk normal bir elin kat kat büyüklüğündeki bir ele tırmanmış. Nasıl olur? demeyin, oluyor işte. Sinemacılar insan eline çok benzeyen dev bir el oluşturmuşlar. Filmde gerçek el gibi görünüyor.

YANGIN SAHNESİ. Bir adam hiç istifini bozmadan sandviçini yerken arka planda koca bir yapı yanıyor. Film gösterilirken bize ürküntü veren bu görüntü gerçekte bir stüdyo dekorundan başka bir şey değildir.

Plak

DAMCI OĞLU

... "Direk- ... 12 Koca" adlı ... Play'i ile, eski İstan- ... yaşatıyor. Sa- ... o ...lerin en ünlü ... yeri olan Direk- ... en tutulan kan- ... 16 kişilik büyük or- ... eşliğinde ve biraz ... edilmiş bi- ... yor. O günleri ..., ya da hiç değil- ... olsun fikir edinmek ..., Nurhan Damcı- ... ve fıkır fıkır ... söylediği kanto- ... izleyecekler sanı- ... bazıları ... "Yandım", "Ali Ba- ... "Beyaz Gerdan", "Ka- ..., "Arabacı" ve "Sar- ...

...lio IGLESIAS

...sre önce ülkemize gele- ... Türk Anneler Derneği ...ına bir konser vererek, ... müzikseverlerin sevgi ...sempatisini kazanan Ju- ...glesias'ın ülkemizde çı- ...son albümünün adı, ... Plak pazara yerleş- ...dikten hemen sonra İg- ...s kendine özgü sakin ve ...tuşak sesiyle insanı etki- ...tına alıyor. Albümde 10 ...a var. Melodilerden ba- ...ında besteci, bazılarında ...öz yazarı olarak çıkıyor ...ias karşımıza. 33'lüğün ...yi parçaları, "En Una ...lad Cualquiera", "Soy"

Televizyon

ÇOCUKLAR VE TV ÖNÜNDE GEÇEN SAATLER

Televizyon alıcısı yapan bazı kuruluşlar, bir araştırma yapmışlar. Amaçları, çocukların kaç saat TV izlediklerini ve televizyonun gelişme çağındaki çocuklarda oluşturduğu sakıncaları ve sorunları ortaya çıkarmak.

Yedi-on yaş arasındaki çocukların yüzde 45'i akşam 9'a kadar, yüzde 9'u 10'a kadar, her 100 çocuktan birisi de gece 11'e kadar televizyon seyrediyormuş.

Geç saatlerde korku filmi seyreden her üç çocuktan biri, uyurken kabus görüyormuş.

Okulda, ilk dersler boyunca sinirli ve yorgun oluyorlarmış.

Hafta boyunca televizyon önünde geçen saatler ise şöyle sıralanıyor: Her üç çocuktan ikisi haftada 21-35 saat arası, 7-11 yaş kuşağındaki çocukların çoğu 21 saat televizyon seyrediyormuş.

TV önünde geçen bu saatler, ev ödevlerine çok kötü etki yapıyormuş. Çocukların yüzde 45'i televizyon başlamadan önce ödevlerini bitiriyormuş. Yüzde 29 u, ödevlerini program aralarına sıkıştırıyormuş. Yüzde 10'u TV seyrederken, yüzde 8'i televizyon bittikten sonra ödev yaptıklarını söylemişler.

Amerika'da ve İtalya'da ödül kazanan bir dizi : "BÜYÜLÜ TOP"

İngiliz Granada Televizyonu'nun hazırladığı "Büyülü Top" adlı yarımşar saatlik çizgi film dizisi de yakında, çok büyük bir olasılıkla, ekranlarımıza gelecek. "Şövalye ve Canavar", "Büyücü", "Eskimo", "Mağara Adamı", "Sirk", "Oyuncak Asker" adlı öykülerden oluşan dizinin kahramanı Sam adında küçük bir oğlan çocuğu. Tepesi ponponlu, çevresi çizgili kasketi, bir de sihirli topu var. Sam'ın topu küçük efendisini şaşılası, değişik, sihirli, bilinmeyen olaylara sürükler durur. Sam, başı belaya giren küçük bir kızı sakıncalı durumlardan kurtarır. Yüksek Çin dağları üzerinde sihirli halılarla uçar. Canavarın koruduğu mağaradan hazinesini kurtarması için genç Prense yardım eder. Zaman zaman minicik bir yaratık biçimine dönüşür. Havanın nasıl olduğunu anlamak için yeryüzünün merkezine iner. Hatta uzayda dolaşıp garip bir gezegene bile gider. Dünya TV'lerince çok beğenilen "Büyülü Top" Venedik'te iki, Amerika'da bir gümüş madalya ile ödüllendirilmiş. Güldürü biçiminde anlatılan Sam'ın başından geçen olaylar dizi film kahramanının çok zeki bir çocuk olduğunu da yansıtmaktadır.

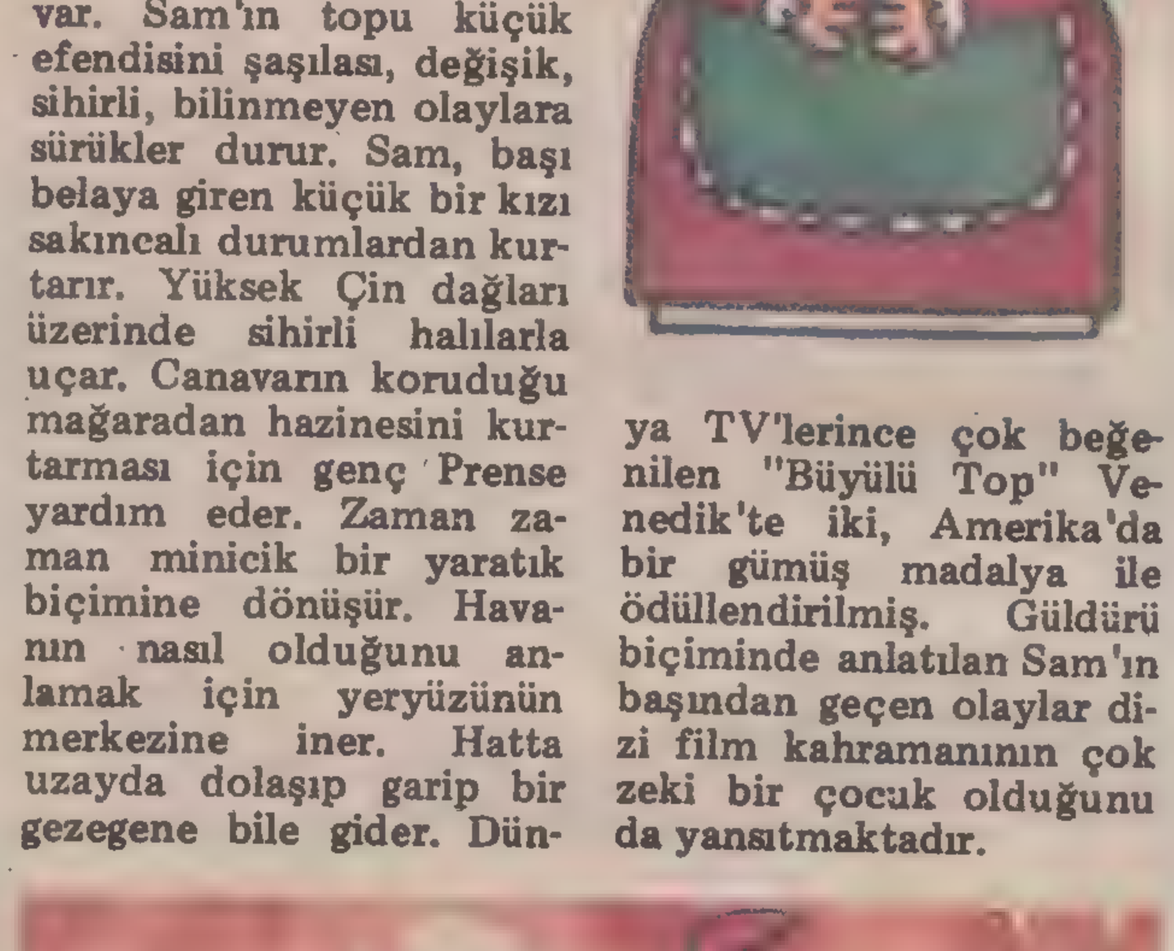

Sinema

YENİ BİR ÇOCUK YILDIZ DOĞDU

Şu sıralarda sinema dünyasının en çok ilgi gören yıldızlarından biri 11 yaşında... adı Odile Michel.

Geçen yıl yayımlanan "Diabolo Menthe" adlı kitabın filme alınmasına karar verildiği zaman, en büyük sorun, yapıttaki Frederique rolünü canlandıracak bir kız bulmaktı.

Yüzlerce aday arasından seçilen Odile Michel, bu rolde öylesine başarı kazandı ki, peşinde yapımcıların koştuğu büyük bir yıldız oldu.

"6 MİLYON DOLARLIK ADAM" FİLM ŞİRKETİ KURDU

"Altı Milyon Dolarlık Adam" dizisinden tanıdığımız Lee Majors, eşi Farrah Fawcett-Majors ile birlikte bir film şirketi kurdu.

Şirketin ilk filminde Lee Majors oynuyor. "Charlie' nin Melekleri"yle ün yapan Farrah Fawcett-Majors ise bu filmde rol almıyor.

Karı-koca, geçenlerde yaptıkları bir basın toplantısında, ikinci filmde Farrah Fawcett-Majors'un oynayacağını, üçüncü filmde ise birlikte rol alacaklarını açıkladılar.

Pul

GYMNASIADE 78

Dünya Okullararası Spor Oyunları "GYMNASIADE 78" münasebeti ile ek değerli dört pul 18 Temmuz 1978 günü piyasaya sürülmüştür. Pullar sırası ile Atletizim, Jimnastik, Masa Tenisi ve Yüzmeyi sembolize etmektedirler. Oyunları açılışı onuruna İzmir PTT Merkezinde özel bir damga kullanılmıştır. Serinin değeri 16 Lira 50 kuruştur.

BÖLGESEL İŞBİRLİĞİ

TÜRKİYE, İRAN ve PAKİSTAN arasında kalkınma için Bölgesel İşbirliği (R.C.D.) günü hatırasına 21 Temmuz günü üç pul piyasaya sürülerek aynı gün Ankara PTT Merkezinde özel bir damga kullanılmıştır. Serinin Posta değeri 14 Liradır.

2. ULUSAL GENÇLİK SERGİSİ

EDİRNE 78, Posta Pulları 2. Ulusal Gençlik Sergisi Edirne'de İl Kütüphanesinde 25 Ekim 1978 günü açılacaktır.

Sergi tam bir hafta devam edecektir. Sergiye 12 - 25 yaş arasındaki gençler katılabileceklerdir.

Kitap

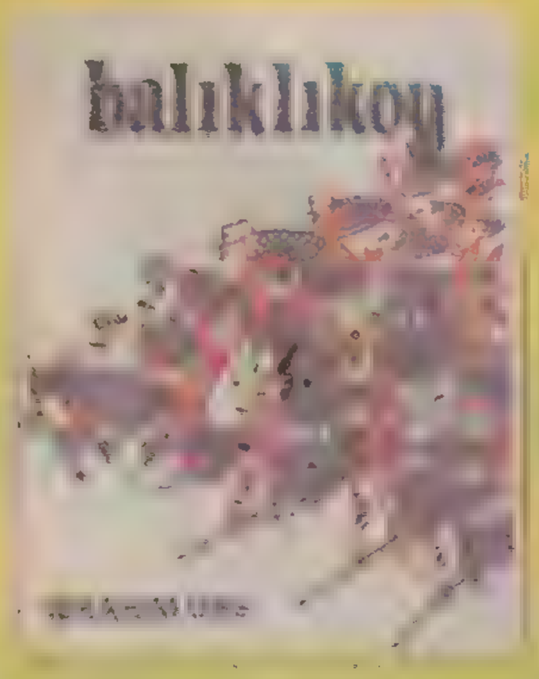

İbrahim Örs — BALIKLIKOY - Milliyet Yayınları, Çocuk kitapları dizisi — 352 sayfa — 30 lira.

Masal-Roman türü bu yapıtta insanla balık ilişkileri bir yavru levrek balığının ağzından anlatılıyor. Balıklıkoy'da yaşayan yavru levrek balığı, deniz dibindeki hayatı, balıkların insanları nasıl izlediklerini, onları nasıl gördüklerini, insanlarla ilişkilerinin nasıl gelişmesini istediklerini akıcı bir dille açıklıyor.

Marcel Ayme (Çeviri: Tahsin Yücel, Resim: Ferruh Doğan) NUHUN GEMİSİ Cem Yayınevi, Arkadaş Kitaplar - 112 sayfa-25 lira.

Ünlü Fransız yazarının bu yapıtı çocuklar için yazılmış üç güzel masaldan oluşuyor. İki küçük sarışın kızın başından geçen masallar bunlar. Bu iki kardeş hayvanlarla alabildiğine dosttur. Filler, kurtlar, öküzler, onların çocuksu dünyalarının gerçek dostlarıdır.

"MAYMUNUN RÜYASI" adlı filmiyle ödül kazanan ŞEMPANZE BELLA SERÜVENİNİ ANLATIYOR

Bu yıl Cannes Film Festivali'nin en sempatik sinema yıldızı hiç kuşkusuz Bella adındaki şempanzeydi. Festivalin Seçici Kurul Özel Ödülü'nü kazanan Bella'nın kendi yaşamını ve sürevenlerini bir de kendi ağzından dinleyelim. Bakalım sevimli maymunumuz neler diyor:

"24 yaşındayım, adım da Bella'dır... Ne yalan söyleyeyim, sinema hiç de fena değil. Gerard Depardieu ve Marcello Mastroiani adlarındaki büyük sinema oyuncularıyla beraber film çevirmekten çok mutluyum. Doğrusunu söylemek gerekirse yönetmenim Marco Ferreri de bana karşı çok iyi davrandı, büyük yakınlık gösterdi. Her sabah kahvaltıda muz getiriyordu.

"MAYMUNUN RÜYASI" benim ilk filmim. Başka film çevirir miyim bilmiyorum, ama kazandığım Seçici Kurul Özel Ödülü beni cesaretlendirdi. Filmde epey önemli bir rolüm var, biliyor musunuz? Kendimi övmek gibi olmasın, ama ben de en azından Mastroiani kadar güzel oynuyorum.

"En sevmediğim şey de şu kadınlar. Neden bilmiyorum, sinirime dokunuyorlar, yanıma geldikleri zaman onları tırmalamak geliyor içimden.

"Size son bir şey daha söyleyeyim mi? Şu sinema dünyası, benim gibi bir maymun gözüyle bakılınca, gülünç ve saçma. Ben de, kendimi filmde kaptım gezerdim, bütün maymunluklarımı yaptım. Ne yapayım böyle bu dünyalar işte... özür dilerim bir daha hiç bir zaman geçmez artık."

Otelde ki odamda bir de telefonum var. İstediğim zaman onu çekip otel resepsiyonunun numarasını çeviriyor ve maymunca sesleniyorum. Aşağıdan bir şeyler istediğimi anlıyorlar ve hemen garsonu gönderiyorlar.

Buraya neden mi çıktım? Kimbilir aklınızdan ne geçiyor, beni nasıl suçluyorsunuzdur. Halbuki sadece ampulü değiştirecektim.

Gazetecinin biri beni yakalamaz mı? Hemen anladım! Amacı benimle röportaj yapmaktı. Bunu doğal karşıladım çünkü sinema yıldızları sık sık röportajlara konu olurlar.

Garson efendi yemekle beraber bir de gül getirmiş. Bayılırım çiçeklere! Bir yandan muzların en güzellerini yer, bir yandan da gül koklarım! Zevk sahibi olmak da başka şeydir! Hele maymun olunca...

Albay HEPALBAY ve KÜÇÜKDİŞ

PEK-İYİ-LER KIZILDERİLİ KÖYÜ ÜZERİNDE GÜNEŞ DOĞARKEN, TÜM DOSTLARIMIZ YENİ GÜNE YENİ UMUTLARLA BAŞLIYORDU.

ŞİMDİ İSTERSENİZ ÖYKÜMÜZÜN KAHRAMANLARINI TANIYALIM...

SENİ KESİNLİKLE YAKALAYACAĞIM, KAZMADİŞ!

BÜYÜK ŞEF DURGUNBOĞA'NIN AMACI "KAZMADİŞ"İ YAKALAMAK.

BİRAZ DAHA EBEGÜMECİ YAPRAĞI KOYMAM GEREKİYOR.

KÖYÜN SİHİRBAZI DAVULGÖLGESİ. NE YAPTIĞI BELLİ...

... SEVİYOR, SEVMİYOR, SEVİYOR, SEVMİYOR...

SEVDALI BULUT SADECE GÜNIŞIĞI'NI DÜŞÜNÜR...

İŞTE YAKALADIM SENİ KÜÇÜKDİŞ.

ŞEFİN OĞLU KÜÇÜKDİŞ VE ARKADAŞI AYPARÇASI...

BU SIRADA, KASTERBLUM KALESİNDE BİRTÜRLÜ GENERAL OLAMAYAN ALBAY HEPALBAY İLE YARDIMCISI, YÜZBAŞI DÖRTGÖZ HER ZAMANKİ GİBİ SONUÇ VERMEYECEK TASARILAR ÜZERİNDE ÇALIŞIYORLARDI.

...

...ELİM ...O'KUMUZE...

BU İKİSİ OLMAYACAK İŞLERDEN NE ZAMAN VAZGEÇECEKLER ACABA? KİMBİLİR NELER ÇEVİRİYORLAR...

...KALESİNİ ...EDEN KURTARDI- ...ZAMAN ALBAY ...STİ BU BAŞÇAVUŞ ...SEN

NASIL UM AĞBİLER? HİÇ FENA SAYILMAZ DEĞİL Mİ? TAM **ASKERCİLİK** OYNAYACAK ZAMAN...

...E YAKIŞTI... BAŞÇAVUŞ **KÜÇÜKDİŞ!..**

BAŞÜSTÜNE KOMUTANIM...

HARİKA!.. ŞİMDİ ARKADAŞLAR BENİ GÖRÜNCE NE ŞAŞIRACAK- LAR!..

SELÂM!..

KİH KİH... ALBAY VE YÜZBAŞI ORADA...

BU DA NE? OLAMAZ!..

HAYDİ CANIM, BÜYÜTME O KADAR. GİYSİLERİ BEN ARMAGAN ETTİMDİ ONA...

NİHAYET BİR OYUN BU ONUN İÇİN. BAK NASILDA CİDDİ CİDDİ DOLAŞIYOR...

NE YAPACAKMIŞIM NE YAPACAKMIŞIM... TEKRARLA BAKAYIM...

ŞİMDİ BEN SANA GÖSTERİRİM...

DUR BAKALIM ASKER. DOKUNMA ÇOCUĞA...

BOYUNDAN POSUNDAN UTAN. BACAK KADAR ÇOCUKLA BİR OLLIYORSUN...

ALBAYIM, ÇOCUK MU BU?.. ŞEYTANIN TA KENDİSİ. ÜZERİNDE BAŞÇAVUŞ ÜNİFORMASI VAR. DİYE BENİ "HAZIR OL" DA TUTMAK İSTİYOR.

BİRAZ SONRA...

TOPLANTI BORUSU!..

ALBAYIM, ENGELLEYİN ONU ARTIK...

HAKLISIN HERŞEYİN BİR SINIRI VAR.

HADİ BAKAYIM SEN ARKADAŞLARINLA OYNA. BİZ ÇALIŞIYORUZ.

AY SİZ ASKERCİLİK OYNAMAYA ÇALIŞMAK MI DİYORSUNUZ?

AMAN KIZMA... ADAMLARIMIN YANINDA SAKİN OLMALIYIM...

ASKERLERİM OLMADIKTAN SONRA BAŞÇAVUŞLUĞU NE YAPAYIM BEN...

HÜCUM BÖLÜĞÜ HAZIR BAŞÇAVUŞUM...

TAMAM, İŞTE ŞİMDİ BENİM DE BİR BÖLÜĞÜM VAR!

BÖLÜÜÜK HAZROL...

SOLAAA DÖN...

İLERİİİİİ MARŞ

SOL SAĞ. SOL SAĞ. SOL SAĞ

BÖLÜÜÜK DUR.

SAĞAAA DÖN

RAAAHAT.

SAKİN OL YÜZBAŞI SAKİN OL... EN BÜYÜK MEZİYET SOĞUKKANLILIKTIR...

BÖLÜÜÜÜK HAZROL!..

BÖLÜÜÜÜK HAZROL!..

SAKİN OLMALIYIM...

SAKİN OLMALI...

TÜFEEEK OMZA!..

TÜFEEEK OMZA!..

SAKİN OLMALIYIM.

SAKİN...

SÜNGÜÜÜÜ TAK!..

SÜNGÜÜÜÜ TAK!..

AAAARGH!

ARGH? BÖYLE BİR KOMUT HIÇ DUYMAMIŞTIM...

ANLAŞILDI, YENİ BİR KOMUT VERMEM GEREK..

BÖLÜÜÜÜK KAÇ!..

SON

BİLMECE BULMACA EĞLENCE

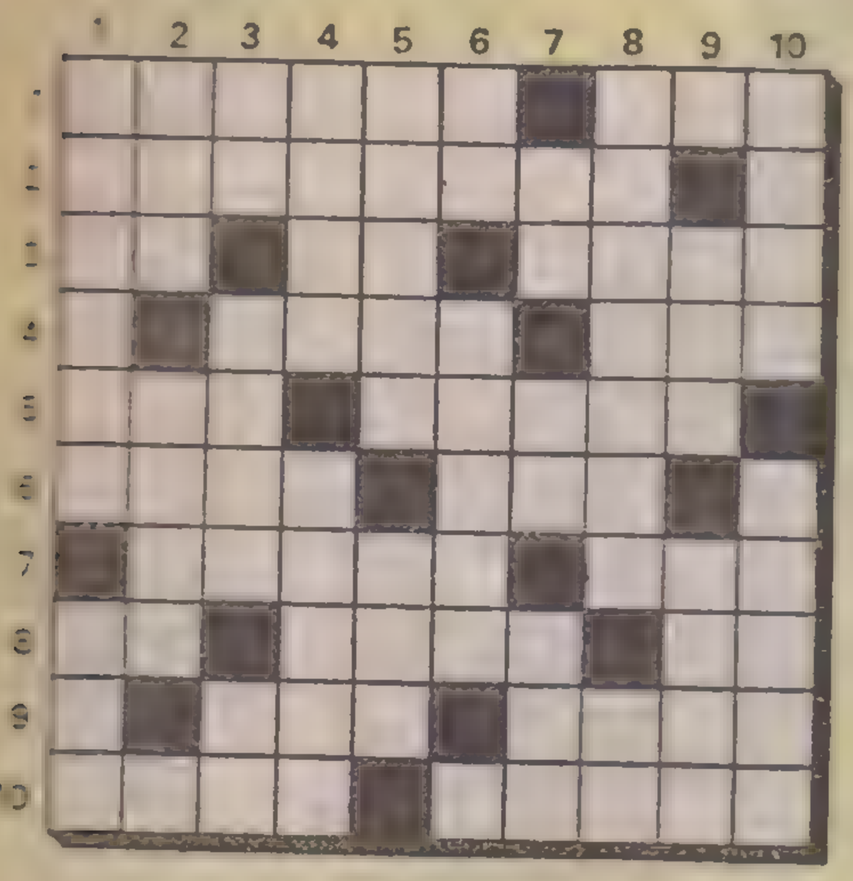

SOLDAN SAĞA: 1- Türkiye Cumhuriyeti'nin başkenti.. Bir noktadan çıkan iki yarım doğru arasındaki açıklık, 2- Bir devletin egemenliği altında bulunan toprakların tümü (ülke), 3- Dünyamızın uydusu.. Bir kimsenin cezasını bağışlama.. Güney Amerika'da yaşayan uzun boyunlu (ve kızınca tüküren) bir hayvan, 4- Kedi, köpek yavrusuna verilen bir ad.. Karnı [illegible], 5- En sıcak mevsim.. Siyah renkli bir [illegible] maddesi, 6- Yurdumuzun doğusundan [illegible] Hazar denizine dökülen bir ırmak.. İHTİ[illegible] anlamına gelen eski bir sözcük, 7- Top[illegible] nesilden nesile devam eden alışkı (ge[illegible] sağlanan para kazancı, [illegible] gerektiğini duyan.. İki yüz elli [illegible] ve odun tartısında kullanı[illegible] Alevin ya da dumanın do[illegible] kara leke, 9- Mikros[illegible] uzun cam parçası.. Deniz [illegible] büyük ev, 10- Dut yaprağı [illegible] bir böceğin kozasından elde edilen [illegible].. Kanı karışık.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Yurdumuzun Orta Karadeniz [illegible] elmaları ile ünlü) bir ilimiz.. Bir erkek adı 2- Küçük kaval biçiminde ve üflenerek çalınan bir çalgı.. Bir işi, bir sanatı başarmada kullanılan aygıtlara verilen ortak ad, 3- BİNMETRE'nin kısa yazılışı.. Müslümanlara namaz vaktinin geldiğini bildirmek için minareden okunan çağrı.. Alfabemizde (M) den önceki harfin okunuşu, 4- Meydan (ya da, yüz ölçümü).. Çatıların binadan dışarı taşan kısmı, 5- Bir erkek adı (anlamı, ARKADAŞ demektir).. Havadaki su buharı, 6- Beyaz.. Evlerde de beslenen yararlı bir hayvan, 7- Kolumuzun bilekten sonraki kısmı.. Bir nota.. Sahip ile eş anlamlı bir sözcük, 8- Devletimizin kurucusu.. Kırmızı, 9- Çürük rengi.. Ana, baba ve çocuklardan oluşan toplum, 10- Yurdumuza komşu bir ülke.. Utanması ve sıkılması olmayan (yüzsüz).

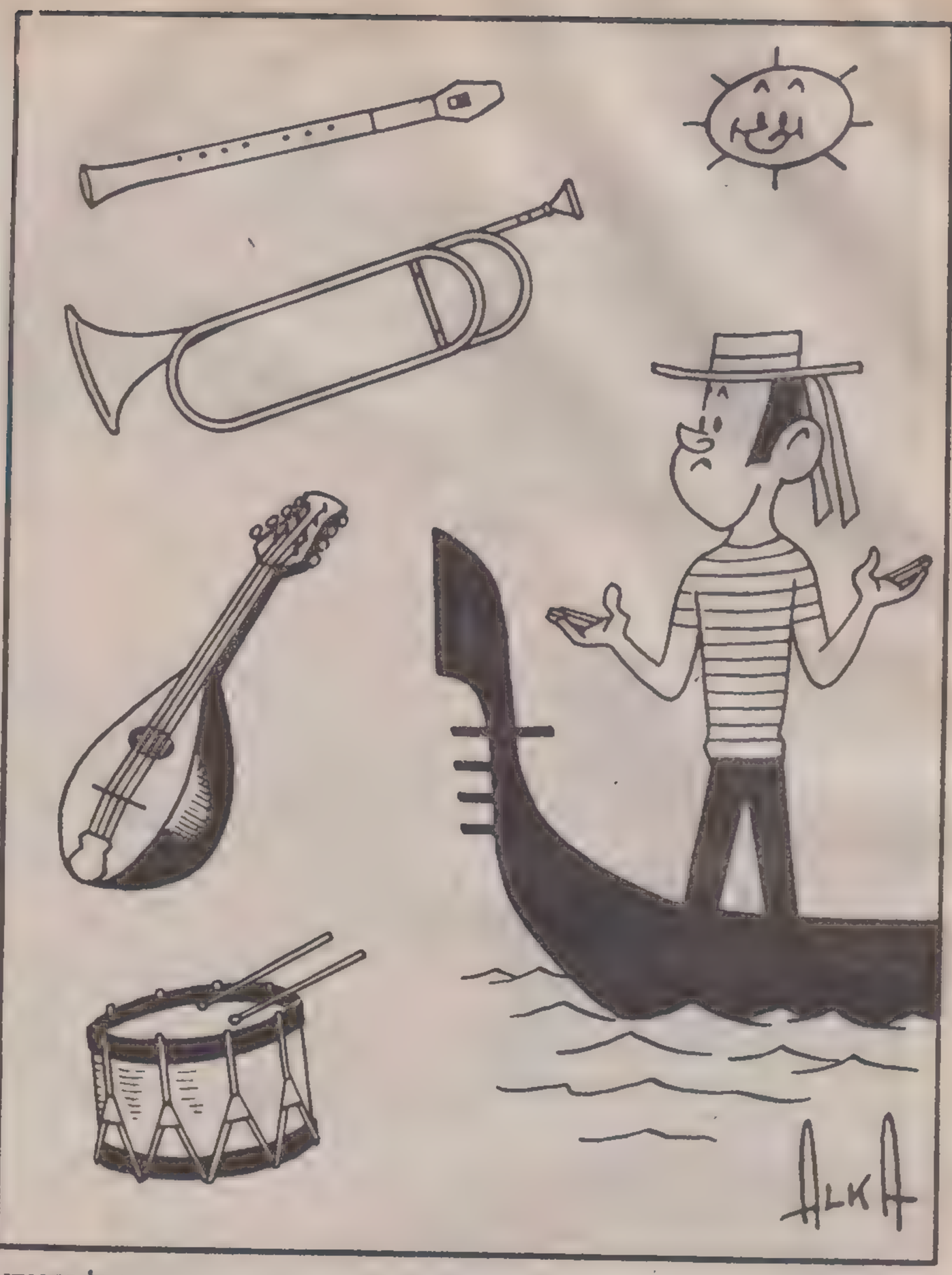

VENEDİK'TE. Gondolcu müşterilerine bir serenad yapmak istiyor. Venedikli gondolcu bu dört çalgıdan hangisini seçecektir?

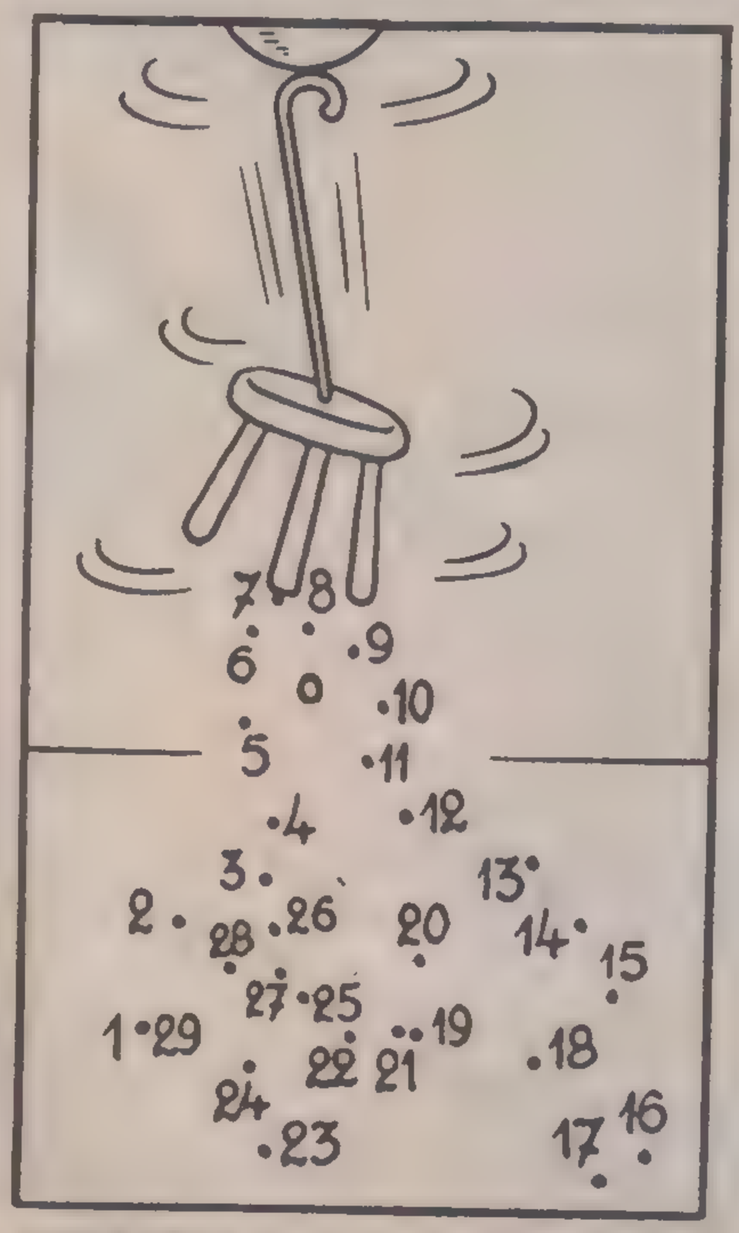

HOKKABAZ. Bu eşyalarla hokkabazlık yapanı tanımak istiyor musunuz? Öyleyse yumuşak bir kurşun kalemle 1'den başlayıp sırayı izleyerek bütün noktaları birleştirin.

FIKRALAR

— Bir arkadaşım insanın maymundan geldiğini söyledi Baba! Doğru mu?

— Tabii oğlum, herkesin bildiği birşey bu!

— Peki ama artık maymun olmadığını anlayan ilk insan kim peki?

●

Mehmet hıçkıra hıçkıra:

— Anne! dedi. Çekiç babamın ayak parmaklarının üzerine düştü!

— Bir şey olmaz oğlum, ağlama öyle!

— Ağlamadım ki anne! Güldüm de ondan!...

●

Küçük Temel'in öğretmeni kırk yaşlarında ve bekardır. Dilbilgisi dersinde, öğretmen geçmiş zaman, gelecek zaman, geniş zaman v.b. ni anlattıktan sonra, Temel'i derse kaldırır.

— Temel, "yakında evleneceğim" dersem, zamanı nedir?

— Zamanı geçmiştir, efendim.

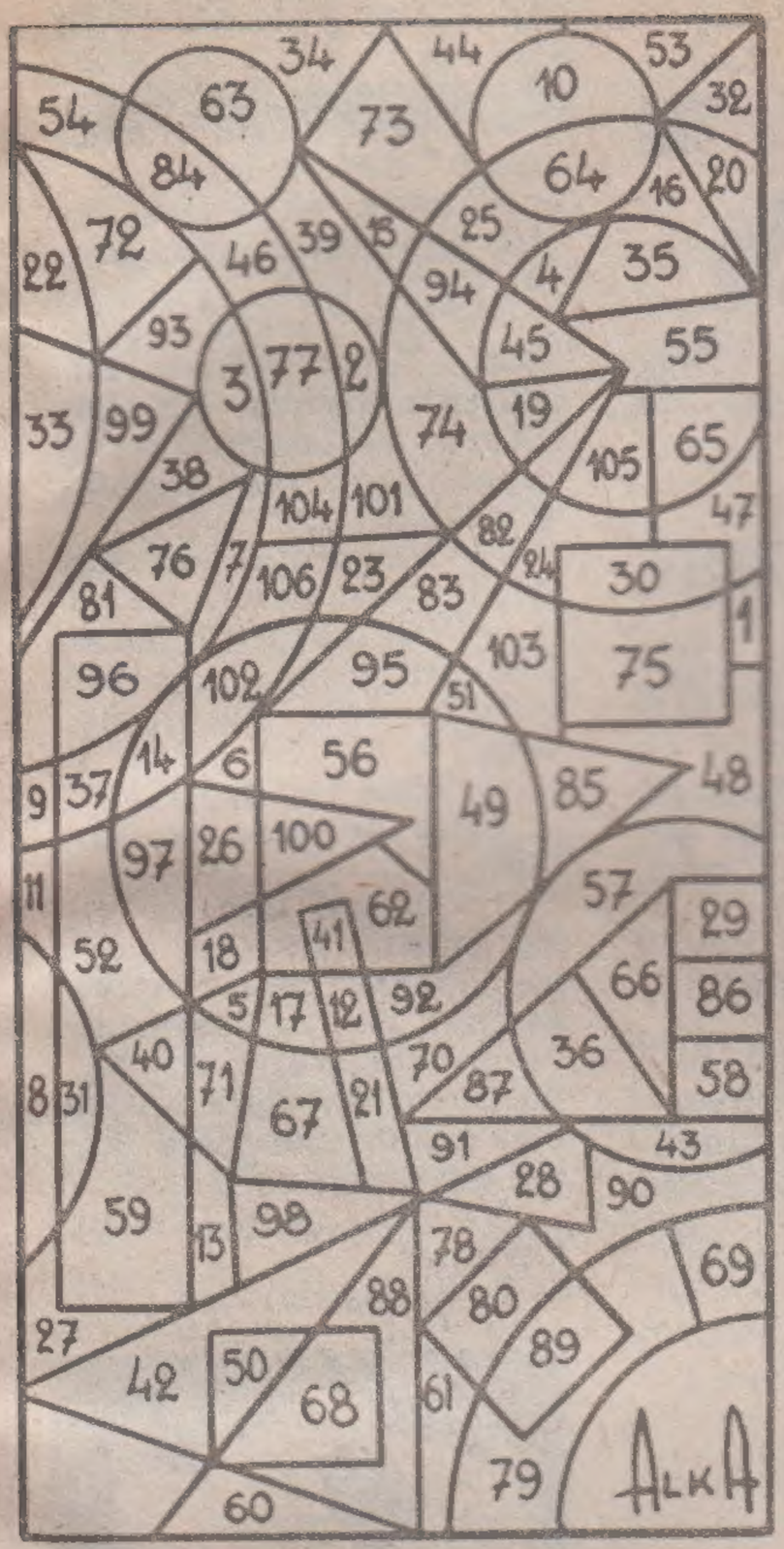

MODERN TABLO. Ahmet Amca eve modern bir tablo getirdi. Ama bu geometrik biçimler neyi anlatıyordu acaba? Konunun belirli biçimde ortaya çıkmasını istiyor musunuz? Öyleyse sıraladığımız sayıları kapsayan bölümleri karalayınız: 2, 3, 5, 6, 12, 14, 17, 18, 21, 26, 38, 41, 49, 56, 62, 77, 85, 92, 97, 98, 100, 104 ve 106. Şimdi ne görüyorsunuz?

YANITLAR 24. SAYFADA

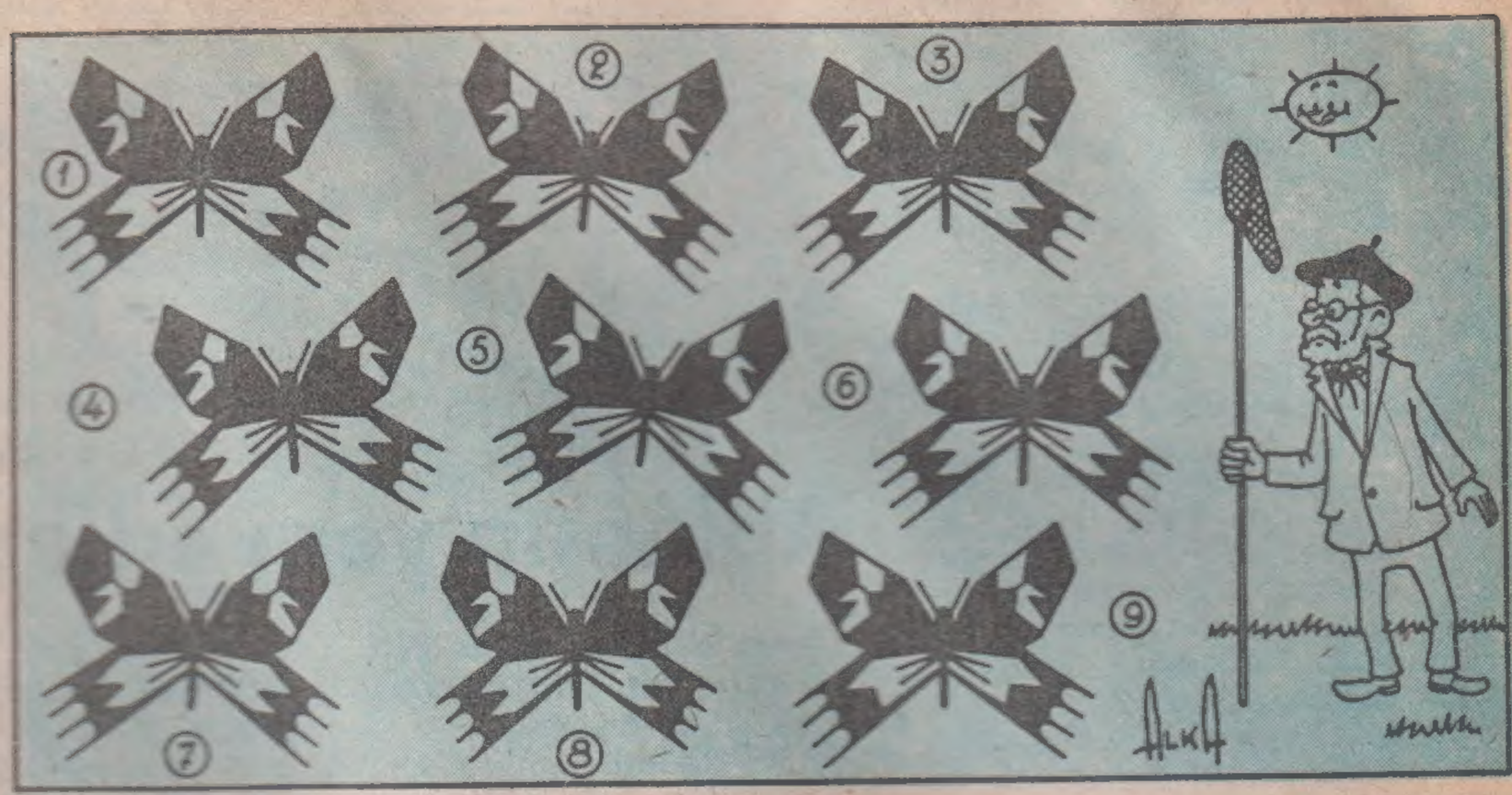

KELEBEKLER. Kelebek koleksiyoncusu Bay Nuri Doğansever kırlardaki yürüyüşlerinden birinde birçok kelebeğe rastladı. İçinden: "Hepsi de değişik olmakla beraber içlerinden yalnız ikisi birbirlerine tıpatıp benziyor" diye geçirdi. Siz bu iki kelebeği bulabilir misiniz?

MASANIN AYAĞI. Marangoz oldukça şaşırmışa benzer. Masayı tamamlayabilmesi için bi ayak daha gerekli. Masadaki ve marangozun elindeki ayakların tıpatıp benzeri olan dördünc ayağı siz bulup marangoza gösterebilir misiniz?

İKİ KIZILDERİLİ. Kartal-Göz'le Sessiz-Manda adlarındaki Kızılderililer bir kızılderili toplantısına gidiyorlar! Sakın: "Bunlar tıpatıp birl lerine benziyorlar!" demeyin çünkü dikkatle bakacak olursanız aralarında yedi tane değişiklik göreceksiniz. Bunları bulabilir misiniz?

Zehra ablam VE BEN

Ablamın yeni arkadaşı

Yazan : Hâle KUNTAY

Zehra ablamın yeni bir arkadaşı var, adı Ayşen. Ne zaman Ayşen bize gelecek olsa, Zehra ablam onunla odasına kapanıyor, beni de alıyor odadan dışarıya.

—"Konuşacaklarımız var" diyor her kez. "Kızları ilgilendiren bir konu, ve sen de kız olmadığına göre...."

Kız olmadığımı biliyordum ama, gene de duymak istiyordum aralarında konuştuklarını. Ne çare ki, atıyorlardı beni odadan dışarıya, sonra da çok alçak sesle konuşuyorlardı. Kapıya kulağımı dayıyordum ve gene de tek bir sözcük seçemiyordum.

Fıs fıs fıs fıs fıs.

Ah bir kez duyabilseydim konuştuklarını. Bir çare düşündüm günlerce ve sonunda buldum. Onlar okuldan eve gelmeden ben yatağın altına gizlenecektim.

Mutfağın penceresinden kolladım ve onlar içeriye girmeden ben yatağın altına saklandım.

—"Erkek kardeşin nerede bugün?" diye Ayşen sordu.

—"Bir yerde oynuyordur" diye yanıt verdi Zehra ablam. "Bütün gün oyun oynar." "Hiç zararı yok" dedi Ayşen.

—"Neden?"

—"Ben onu çok seviyorum" dedi Ayşen.

—"Öyle mi?" diye sordu ablam. "Nesini seviyorsun? Çok yaramaz."

—"Onun gibi bir küçük kardeşim olsun isterdim."

Kulaklarımı dikmiştim. Ne cici bir kızmış bu Ayşen!

—"Sen onu hiç sevmiyorsun sanırdım" dedi Zehra ablam;

—"Yok, seviyorum ve ben size geldikçe onu neden odadan kovuyorsun diye de şaşıyordum."

—"Senin için kovuyordum" dedi ablam.

—"Neden?"

—"Onu sevdiğini bilmiyordum ki. Sevmiyorsun diye kovuyordum."

—"Bana soracak olursan, kalsın odada."

—"Peki, kalsın bundan sonra" dedi ablam.

Durum böyleyken artık gizlenmemin bir anlamı kalmamıştı.

—"Hey" diye seslendim. "Ben buradayım. Yatağın altında. Yatağın altına saklandım." Ve emekliyerek çıktım yatağın altından.

—"Ne yapıyordun orada?"

—"Hiç, ikinizin neler konuştuğunuzu merak ettiğim için saklanmıştım."

—"Olur şey değil!"

İkisi de çok kızmışlardı.

—"Derhal odadan çıkar mısın" diyerek Zehra ablam beni kapıya doğru itti. "Aramızda konuşacaklarımız var. Sadece kızları ilgilendiren bir konu. Ne çare ki, sen kız değilsin."

Ve beni gene odadan kovdular.

İyice şaşırmıştım.

Aman iyi ki, onlar gibi kız değilim ben Kızlar bir tuhaf oluyorlar. Ne istediklerini bilmiyorlar, bir dedikleri bir dediklerine uymuyor.

YANITLAR

DENEKTAŞI

1. Radar. 2. Fakir ve Fakirizm 3. Canberra 4. 9 senfoni ve 5 piyano konçertosu 5. FİFA (Federation Internationale de Football Association) 6. Ehramların yapışı 7. Beberuhi 8. Mark: Batı ve Doğu Almanya'da, Dolar: Kanada, Amerika Birleşik Devletleri, Avustralya (Avustralya dolları) Frank: Belçika, Fransa ve İsviçre, Ruble: Sovyetler Birliği, Rupi: Seylan, Hindistan ve Pakistan 9. Yaban Tavşanı ile tavşan hiç et yemez. 10: 1: c (British European Airways) (İngiliz Havayolları) 2 : b (Royal Dutch Airlines) (Hollanda Havayolları) 3 : a (Türk Havayolları) 4 : d (İsviçre Havayolları) 11. Neron. 12, Ökaliptüs ağacı dev bitkiler kategorisine girer. Avustralya'da 140 metre yüksekliğinde ökaliptüs ağaçları vardır. 13. Sığır. Hinduların kutsal bellediklerı inek, öküz gibi hayvanlar her yerde olduğu gibi kentlerde de serbest olarak dolaşırlar. 14. Hayır. Ay, Güneşten gelen ışını "yansıtır". 15. a) Zürih gölü İsviçre'dedir. b) Osman Hamdi Bey aynı zamanda büyük bir ressamdır. 16. Emeviler, Kureyş kabilesinden 17. Kanguru: Keseliler takımı. Ayı Balığı: Yüzgeçayaklılar, Kırkayak: Çokayaklılar

BULMACA

S. Sağa: -Ankara, açı, 2-Memleket, 3-Ay, af, lama, 4-Enik, tok, 5-Yaz, kömür, 6-Aras, pir, 7-Anane, kâr, 8-Aç, çeki, is, 9-Lam, yalı, 10-İpek, melez.

Y. Aşağıya: 1-Amasya, Ali, 2-Ney, araç, 3-Km, ezan, le, 4-Alan, Saçak, 5-Refik, nem, 6-Ak, köpek, 7-El, mi, iye, 8-Atatürk, al, 9-Mor, âile, 10-Irak, arsız.

KELEBEKLER.

3 ve 7 sayılı kelebekler birbirine eşittir.

VENEDİK'TE

Mandolin çalacaktır.

İKİ KIZILDERİLİ

Birincisiyle karşılaştırılınca ikincisinde:

1. Tüyün ucundaki siyah daha azdır. 2. Alnında dikey bir şerit var. 3. Sağ yandan sarkan saçı daha uzun. 4.Piposunda üç yerine iki tane çizgi biçiminde yuvarlak süs var. 5.Baş parmağı yerinde ama bunun dışında yalnız üç parmağı var. 6. Pantalonunun kenarındaki tırtıllı parçalar siyah değil. 7.Sol mokasenindeki bağ yerleri dört değil üç.

MASANIN AYAĞI

Yedi numaralı ayak

ÜNLÜ KİŞİLER

EVLİYA ÇELEBİ

1611-1682 yılları arasında yaşıyan Evliya Çelebi büyük bir gezgin olduğu kadar büyük bir yazardır da... Yazarlığıyle gezginliği arasında çok sıkı bir bağ vardır. Çünkü Evliya Çelebi hemen hemen bütün ömrünce süren gezilerinde gördüklerini, duyduklarını ve izlenimlerini kaleme almıştır. Bunlar yer yer biraz abartmalı bile olsa hiç önemi yoktur, çünkü Evliya Çelebi çok tatlı dilli bir yazardır. Güçlü bir anlatımla bize yaşadığı dönemin insanlarını, olaylarını, gözleriyle gördüğü yerleri yansıtır. 6 bin sayfaya yakın yapıtı "Seyahatname" adını taşır. Eski bir deyim olan Seyahatname "Gezi yazısı" demektir.

Evliya Çelebi'nin babası Derviş Mehmet Zıllî Sarayın kuyumcubaşısıydı. Sultanahmet Cami'sinin süsleme işlerini yapan sanatçılar arasında Evliya Çelebi'nin babası da vardı. Evliya Çelebi ilk kez Bursa'ya gidip döndükten sonra babası ona birçok öğütler vermiştir.

İşte bu öğütlerden birkaçı: "Oğul, âdem yoksul, olur besmelesiz yemek yeme / Elbisenin söküğünü üstüne dikme/ Kötüye yoldaş olma, zararını çekersin/ Bir şey komadığın yere el uzatma/ Ekmek ve tuz hakkını gözet/ Evden eve söz getirme/ Herkesle iyi geçin/ İnatçı ve kötü dilli olma/ Gezip dolaştığın yerlerde iki yerden gayret kuşağını beline bağlayıp kendini muhafaza et. Su uyur, ağyar ve gaddar düşmanlar uyumaz." Bu son tümcedeki "Muhafaza et" "kendini koru", "Ağyar" "dost olmayan", "Gaddar" da "acımasız anlamlarına gelmektedir. Bu sözleri gerçekten babasının söyleyip söylemediği belli değildir, ama Evliya Çelebinin törelere bağlılığı bakımından çok önemlidir.

Çelebi'nin "Gezi Yazısı" 10 büyük cilt tutar. İlk cildinde hep İstanbul'dan söz eder. Bütün ayrıntılarıyla o zamanki İstanbul'u anlatır. Daha sonra Çelebi Trabzon'a gitti. Karadeniz'in bütün doğu kıyılarını gezdi. Oradan Kırım'a geçti. Bahadır Giray Han'ın yanında uzun bir süre kaldıktan sonra deniz yoluyla İstanbul'a döndü. 1645'te Girit Seferine katıldı. Hanya'nın alınışında bulundu. Erzurum

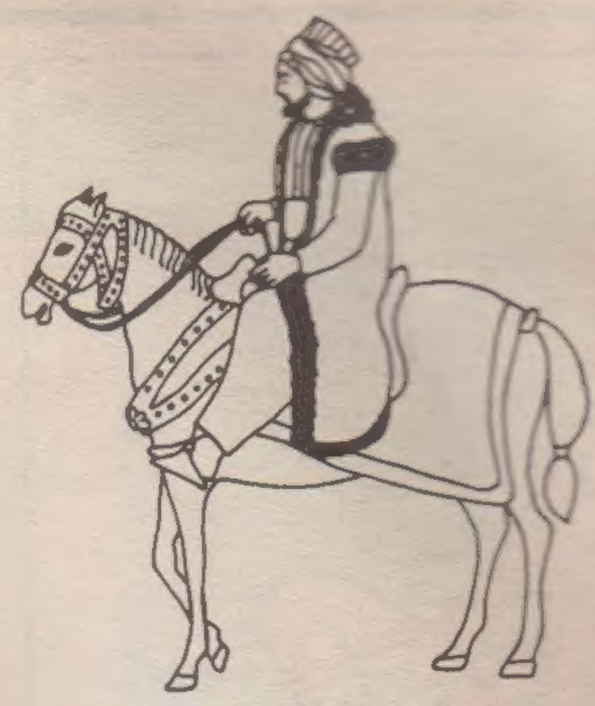

Beylerbeyi Defterzade Mehmet Paşa ile birlikte Doğu Anadolu'ya gitti. Daha sonra Gürcistan'ı, Azerbaycan'ın güneyini ve kuzeyini gezdi. Tebriz'i ve Bakû'yu da gördü.

1648 yılında İstanbul'a dönen Çelebi aynı yılın yazında Şam Beylerbeyi Murtaza Paşa ile birlikte Suriye'ye gitti. Daha sonra Lübnan'ı ve Filistin'i de gezdikten sonra Orta Anadolu'ya döndü. Çelebini'nin gezileri bu kadarla kalmadı. Dayısı Damat Melek Ahmet Paşa önce sadrazam yani Başbakan, sonra da Özü Beylerbeyi olduktan sonra Avrupa gezilerine çıktı. Bulgaristan'ı, Dobruca'yı gördü. Görevle ya da gezgin olarak Çelebi'nin gezip gördüğü ve incelediği yerler arasında şu kentler ve ülkeler de vardır: İran, Bağdat, Besarabya, Ukrayna, Macaristan, Bosna, Hersek, Dalmaçya, Hırvatistan, Arnavutluk, Belgrad, Viyana, Romanya, Kuzey Kafkasya, Dağıstan, Yunanistan, Mora, Hicaz, Sudan Eritre...

Görüldüğü gibi Çelebi'nin gezip gördüğü yerler saymakla bitmiyor, çünkü yukarıda bunların tam bir listesini verebilmiş değiliz.

Çelebi için zamanının en büyük muhabiri diyebiliriz. Serüvenler yaşamaya çok meraklı olan Çelebi bunları yaşamakla yetinmemiş, görüp duyduklarını çok çekici bir dille anlatırken bir yandan da tam bir bilim adamı gibi çağının coğrafyası, olayları, toplumsal yaşamı bakımından bizlere çok önemli bilgiler aktararak tarihin bir kesimini aydınlatan belgeler bırakmıştır.

Yapıtının son cildinde Mısır'ı anlatan Çelebi aynı zamanda müzik, güzel yazı, süsleme gibi sanatlarla da uğraşmış, şiirler de yazmıştır. 1682'de Mısır'dan İstanbul'a döndükten sonra Çelebi'nin fazla yaşamamış olduğu sanılıyor.

GÜLİZARLAN NİNESİ

3. sayfadan devam

Ama, her şey iyiydi hastı da Gülizar buradan nasıl çıkacaktı?

Kuş birden geldi havada burnunun ucunda durdu. Sonra da usulca önünden uçmağa başladı. Gülizar her şeyi anlamıştı, kuşu izledi.

Akşama doğru ormanı çıktılar. Bir kayalıkta gün kavuştu. Yıldızlar döküldü, duvar oldu yörelerine. Kuşla ikisi yıldız duvarının ortasında uyudular.

Uyandıklarında Gülizar ağlıyordu.

"Kuş kardeş, kuş kardeş," diyordu, "ben niye ağlıyorum biliyor musun, ya ninem biz varıncaya kadar ölürse, ya da ölmüşse, bu çiçekler neye yarar o zaman, kuş kardeş, kuş kardeş, ben ağlamayayım da kimler ağlasın?"

Kuş çok üzüldü. Üzüldüğü zaman hiç ötmezdi. Dili boğazına kaçtı. Gökyüzüne, ta maviliğin oraya kadar fırladı ok gibi, gözden ıradı gitti. Gülizar, yalnız da kalmış, en yakın arkadaşı kuş da başını almış gitmişti. Daha çok ağladı.

Yere yüzükoyun kapanmış ağlıyordu ki, kuşun sesi sevinç içinde yöresinde şakıdı. Şimdiye kadar kuşun sesini hiç böyle sevinçle çınlarken duymamıştı. Hemen ayağa fırladı. Kuş yöresinde kanat çırparak, her kanat çırpışında yöreye sevinç fışkırtarak dönüyordu. Gülizar hemen işi anladı. O da sevinç içinde, ayaklarına kanat takılmışcasına koşmağa başladı.

Tan yerleri ışırken eve geldiler. Kapı açıktı. Gülizar eve korkuyla yaklaştı, kulak verdi dinledi. İçerden ses soluk gelmiyordu. Kuşsa sevinçle ötüyordu. Bundan yüreklenen Gülizar içeriye girdi. Ninesi derin derin soluk alarak uyuyordu. Kuş sevinçle vıcırdaşarak evin içinde dönüyordu. Onun sesine nine uyandı. Baktı ki başucunda Gülizar, gözlerinin içi parladı.

"Nereye gitmiştin Gülizarım?" diye sordu ona. "Demek beni bırakıp Alamanyaya gitmedin?"

"Alamanyada ne işim var," dedi Gülizar. "Ben sana sağlık çiçeklerini bulmağa gittim baaak!"

Kucağındaki çiçekleri gösterdi.

"Şimdi bunları kaynatıp sana içireceğim."

Nine güldü, bütün bedeni sevince kesti. İçerde durmadan sevinçle uçan kuş da güldü.

"Bu da ne?" diye kuşu göstererek sordu nine.

"Bu da benim arkadaşım," dedi Gülizar. "Benim yol gösterenim. Benimle burada kalacak. Bir de kuş arkadaşımız var..."

Kuş geldi Gülizarın omzuna kondu.
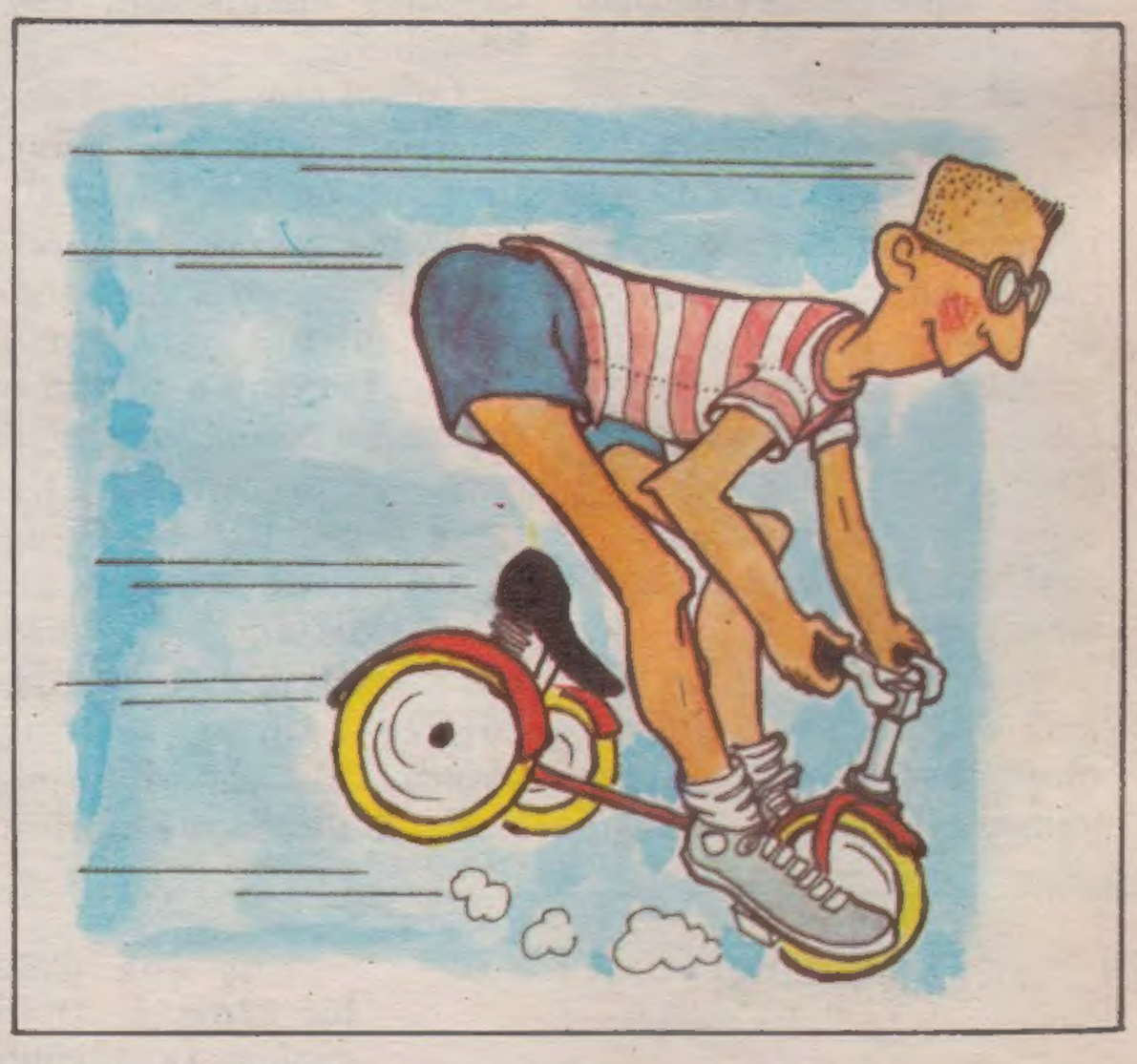
ÇETİN, METİN VE ÖTEKİLER